

मधेशदृष्टिमा
विज्ञापनका लागि
सम्पर्क नं.:
① 9808835198
① 9807170995
① 9803474311
① 9854028218

राष्ट्रिय दैनिक

मधेशदृष्टि

www.emadheshdristi.com

Madheshdristi National Daily

खुशहाल किसान, समृद्ध नेपाल
यहि हो 'त्रिशक्ति'को कमाल
त्रिशक्ति ट्रेक्टर

● वर्ष २

● अंक ४६

● २०८० साल पुष १८ गते बुधवार

● Wednesday 03, January 2024

● सूर्योदय: विहान ६:५५ बजे

● सूर्यास्त: साँझ ५:२४ बजे

● पृष्ठ ८

● मूल्य रु. ५/-

के छ मधेश प्रदेशमा बेरुजुको अवस्था ?

२०८० वैशाख १५ गतेसम्मको अद्यावधिक विवरण अनुसार
कूल बेरुजु: ६ अर्ब ७६ करोड २२ लाख २७ हजार
२०७८-७९ को बेरुजु: एक अर्ब १६ करोड ३३ लाख ९ हजार

सचिवलाई अतिरिक्त सुविधा मधेश प्रदेश सरकारका १३ सचिवले ३७ लाख ७६ हजार रुपैयाँ अतिरिक्त सुविधा लिएका छन् । राजपलांकित प्रथम श्रेणी (सहसचिव) प्रदेशको मन्त्रालय सचिव रहने व्यवस्थामा प्रदेश सचिवलाई थप सुविधा दिने निर्णय सरकारले २०७६ साउन १३ गते गरेपछि मधेशका प्रदेश सचिवले ३७ लाख ७६ हजार रुपैयाँ अतिरिक्त सुविधा लिए । भवन निर्माण र सामग्री खरिदमा चार करोड खर्च प्रदेश सरकारले क्षेत्राधिकारान्तर्गत वार्षिक कार्यक्रम र बजेट स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गरिरहँदा मधेश प्रदेशको गृह तथा सञ्चार मन्त्रालयले संघीय कार्यालयका भवन निर्माण र सामग्री खरिदका लागि तीन करोड ८७ लाख ३० हजार रुपैयाँ खर्च गरेको विषय महालेखाले उठाएको छ । महिला ब्यारेक, विपत् जोखिम न्यूनीकरण अभ्यास, वाटर रेस्क्यू औजार, सवारीसाधन, भवन, सर्भिलेन्स

सिस्टम तथा सूचना प्रविधि जडानलगायतमा ठूलो रकम खर्च भएको छ । एक-एक करोड रुपैयाँ अनुदान प्रदेश गृह मन्त्रालयले आमसञ्चार प्राधिकरण, चलचित्र बोर्ड र मिडिया काउन्सिललाई एक-एक करोड रुपैयाँका दरले अनुदान दिएको विषय पनि महालेखाले उल्लेख गरेको छ । ती संस्थाको खातामा चार करोड ३२ लाख ३६ हजार रुपैयाँ मौज्जात रहेको महालेखाले औल्याएको छ । मन्त्रालयले प्रत्येक वर्ष उपलब्ध गराएको अनुदान ती संस्थाहरूले उद्देश्यानुरूप खर्च नगरी मौज्जात राख्नु उपयुक्त नदेखिएको र मन्त्रालयले पनि संस्थाको कार्यक्षमता र आवश्यकताका आधारमा माल अनुदान दिनुपर्नेमा महालेखाले जोड दिएको छ । ५१ करोडको स्वास्थ्य सामग्रीमा कैफियत प्रदेश स्वास्थ्य तथा आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रले आर्थिक वर्ष २०७८-७९ मा ५० करोड ७८

लाख ८२ हजार रुपैयाँको मेडिकल औजार, उपकरण खरिद गरेको छ । महालेखाले त्यसमा कैयौँ कैफियत औल्याएको छ । केन्द्रले खरिद गरेका एक करोड २४ लाख रुपैयाँका सामग्री केन्द्रमै थन्किँदा सर्वसाधारण सेवाबाट वञ्चित भएको बताइएको छ । किनिएको उपकरणमै क्षति पुगेको महालेखाले औल्याएको छ । अस्पतालका लागि खरिद गरिएका कतिपय सामग्री आवश्यक नै नभएका र हस्तान्तरण भएका सामग्री पनि प्रयोगमा नआएपछि महालेखाले प्रश्न उठाएको छ । पहिलो सरकारको बेरुजु पाँच अर्ब पहिलो मधेश प्रदेश सरकारको पालामा पाँच अर्ब रुपैयाँ भन्दा बढी बेरुजु रहेको थियो । महालेखा परीक्षकको प्रतिवेदनअनुसार सात प्रदेशमध्ये सबैभन्दा बढी बेरुजु रहेको प्रदेश नै मधेश प्रदेश हो । आर्थिक वर्ष २०७८-७९ को प्रतिवेदनमा पाँच वर्षको अवधिमा मधेश सरकारको बेरुजु पाँच अर्ब नाघेको र बिकास मन्त्रालयमा बेरुजु बढी देखिएको पाइएको छ । मधेश प्रदेश सरकारमा सबैभन्दा बढी बेरुजु भौतिक मन्त्रालयमा छ । त्यहाँ बेरुजु ३८.८२ प्रतिशत छ । सबैभन्दा कम बेरुजु प्रदेश नीति तथा योजना आयोगमा देखिन्छ । आयोगको शून्य दशमलव ११ प्रतिशत माल बेरुजु छ ।

बेरुजु शून्य बनाउने गरी काम गरिरहेका छौँ: मुख्यमन्त्री

मधेशदृष्टि

जनकपुरधाम ।

मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री सरोजकुमार यादवले संघीयता महँगो भयो भन्ने बहस नै गलत रहेको जिकिर गरेका छन् । 'जति अनियमितता छ, त्योभन्दा बढी बदनाम गर्ने प्रयास गरिएको छ, आगामी लेखा परीक्षणमा बेरुजु शून्य बनाउनेछौँ,' यादवले भने, 'हामी यही सोचअनुसार काम गरिरहेका छौँ ।' लेखा परीक्षण, बेरुजु फछ्यौँट तथा सम्परीक्षणसम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रियामा मुख्यमन्त्री यादवले मधेश प्रदेश संघीयताको जननी भएको दाबी दोहोर्‍याए । उनले भने, 'जनतालाई अनुभूति गराउने किसिमले कार्य गर्न आफूहरू क्रियाशील छौँ ।' कार्यवाहक महालेखा परीक्षक महेश्वर काफ्लेले सातै प्रदेश र देशको बेरुजुको तथ्य पेश गर्दै

समग्र देशको वित्तीय अवस्थाबारे प्रकाश पारेका थिए । 'शासकीय प्रबन्ध राम्रो छैन, तीन तहको सरकारबीच समन्वय छैन, अर्थतन्त्रको सूचकांक पनि राम्रो छैन,' उनले भने, 'उत्पादन धान्न लायक छैन, सार्वजनिक प्रशासनमा सुशासन छैन, भएकै संसाधनको राम्रो सदुपयोग हुनसकेको छैन ।' उनले २०७८-७९ मा सात प्रदेशका १ हजार २ सय १८ कार्यालयमा लेखा परीक्षण भएकामा सात अर्ब ५० लाख बेरुजु रहेको बताए । उनले ३५ प्रतिशत कम्प्रीमाइज गर्न नमिल्ने बेरुजु भएको उल्लेख गर्दै मधेश प्रदेशलाई वित्तीय अनुशासनयुक्त प्रदेश बनाए फलदायी हुने धारणा राखे । उपमहालेखा परीक्षक बिन्दु बिष्टले बेरुजु घटेको प्रसंग उल्लेख गर्दै बेरुजुमा माल केन्द्रित नभई भएको राम्रो विषयलाई पनि प्रवर्धन गर्न

आग्रह गरे । उनले लेखा समितिलाई सक्रिय हुन सुझावसमेत दिए । मधेश प्रदेशका प्रमुख सचिव दिनेश कुमार घिमिरेले लेखा उत्तरदायी अधिकृतले खर्च

निगरानी र वित्तीय अनुशासन पालन गर्न ध्यान दिनुपर्ने बताए । मुख्यमन्त्री कार्यालयका तर्फबाट सचिव रामकृष्ण पुडासैनीले मधेश प्रदेशबारे प्रस्तुति गरेका थिए

भने प्रदेश लेखा नियन्त्रक वीरेन्द्रकुमार मिश्रले प्रदेशको वित्तीय क्रियाकलापबारे प्रतिवेदन महालेखा परीक्षक काफ्लेलाई हस्तान्तरण गरेका थिए ।

उपभोग नगरेको विद्युतको महसुल तिर्दैनाँ: व्यवसायी

मधेशदृष्टि

वीरगंज ।

वीरगंजका उद्योगी व्यवसायीले नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले अनधिकृतरूपमा वीरगंज पथलैया औद्योगिक करिडोरका उद्योगको लाइन काटेर अन्याय गरेकामा आक्रोश व्यक्त गरेका छन् । प्राधिकरणको अव्यवहारिक नीतिका कारण उद्योगी व्यवसायी अन्यायमा परेको वीरगंजका उद्योगी व्यवसायीको भनाइ छ । वीरगंज उद्योग वाणिज्य संघको सभाकक्षमा पत्रकार सम्मेलन गरी उद्योगी

व्यवसायीले सरकार, उद्योगी र श्रमिकबीचको सम्बन्धलाई प्राधिकरणले बिगान खोजेको आरोप लगाए । पत्रकार सम्मेलनमा नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका केन्द्रीय सदस्य डा. सुबोध कुमार गुप्ताले उद्योगमा कुनै पनि बेला ताला लगाउने अवस्था अन्त्य गर्नुपर्ने बताए । उनले भने, 'जबसम्म उद्योग व्यवसाय सञ्चालन हुँदैनन्, तबसम्म देशको आर्थिक अवस्थामा सुधार हुन सक्दैन ।' सरकारले कुनै सहूलियत र व्यवस्था नदिँदा पनि उद्योग

सञ्चालन गरेर लाखौँलाई रोजगार दिइरहेका निजी क्षेत्रमाथि हस्तक्षेप कुनै पनि हालतमा सह्य नहुने वीरगंज उद्योग वाणिज्य संघका निवर्तमान अध्यक्षसमेत रहेका डा. गुप्ताले बताए । वीरगंज पथलैया औद्योगिक करिडोरका ८ उद्योगको विद्युत लाइन काटिएको खबरले निजी क्षेत्रमा निरासा छाएको वीरगंज उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष अनिल कुमार अग्रवालले बताए । लाइन काटेर समस्या समाधान हुनुको साटो झनै समस्याले विकराल

रूप लिने अग्रवालले दाबी गरे । डेडिकेटेड र ट्रंक लाइनबाट खपत गरेको महसुल तिर्न तयार भए पनि उपभोग नै नगरेको विद्युतको महसुल जर्बजस्त तिराउन खोज्नु अन्याय भएको अग्रवालले बताए । 'हामीले विद्युत महसुल तिर्दैनाँ कहिल्यै भनेका छौँ' र भन्ने पनि छैनौँ तर उपभोग नै नगरेको महसुल तिराएर हामी उद्योगी व्यवसायीमाथि अन्याय गर्न खोजिएको छ,

हामी कदापि सहँदैनाँ ।' वीरगंज उद्योग वाणिज्य संघका उपाध्यक्ष माधव राजपालले लाइन काटिएका उद्योगको उत्पादन बन्द हुँदा कामदार कर्मचारी सडकमा उत्रिएको बताउँदै आर्थिक मन्दीले उद्योग व्यापार धरासायी हुने अवस्थामा पुगेको दाबी गरे । वीरगंज उद्योग वाणिज्य संघका महासचिव आशिष लाठलगायतको उद्योगीको समस्याबारे बताएका थिए ।

हिमाल आइरनद्वारा विद्युत् बक्यौता तिर्न सुरु

मधेशदृष्टि

वीरगंज ।

बारा-पर्सा औद्योगिक करिडोरअन्तर्गत परवानीपुरमा सञ्चालनमा रहेको हिमाल आइरन एण्ड स्टीलले डेडिकेटेड तथा ट्रङ्क लाइनबाट विद्युत् खपत गरेबापत गरिएको छुट बिलको बक्यौता रकम तिर्न सुरु गरेको छ । ८ करोड १२ लाख रुपैयाँ बक्यौतामध्ये हिमाल आइरनले सोमसार पहिलो किस्ताबापत २७ लाख १० हजार रुपैयाँ बुझाएको नेपाल विद्युत् प्राधिकरण, वितरण तथा ग्राहक सेवा निर्देशनालयका उपकार्यकारी निर्देशक मनोज सिलवालले जानकारी दिए । उपकार्यकारी निर्देशक सिलवालले उद्योगले बक्यौताको पहिलो किस्ता बुझापुपछि सोमबार राति

सवा ९ बजे विद्युत् लाइन जोडिएको जानकारी दिए । प्राधिकरणले उद्योगको लाइन शुक्रशार काटेको थियो । उद्योगले ३६ किस्तामा बक्यौता रकम तिर्नेछ । नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले डेडिकेटेड तथा ट्रङ्क लाइनबाट विद्युत् उपभोग गर्ने उपभोक्तालाई छुट बिलिङ गरिएको विद्युत् खपतको महसुल बढीमा ६० किस्तासम्म तिर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ । पुस ६ गते यता प्राधिकरणले ५ करोड रुपैयाँभन्दा बढी बक्यौता रहेका २३ उद्योगको विद्युत् लाइन काटेको थियो । डेडिकेटेड तथा ट्रङ्क लाइनबाट विद्युत् उपभोग गरेका कुल ६१ उपभोक्ताको २०८० मंसिर मसान्तसम्म कुल बक्यौता रकम २२ अर्ब २४ करोड रुपैयाँ छ ।

शीतलहर तथा चिसोबाट बच्ने उपायहरू

प्रायः प्रत्येक वर्ष तराई तथा भित्री मधेशका जिल्लाहरूमा जाडोयाममा शीतलहर तथा चिसोको कारण जनजीवन प्रभावित हुने गरेको छ । त्यसैले चिसोबाट बच्न निम्न उपायहरू अपनाउनु हुन सर्वसाधारणमा अनुरोध छ ।

- गोडामाथिदेखि नै बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाउने गरौं ।
- धुप्रपान तथा मद्यपानको सेवन नगरौं ।
- कोठा न्यानो पारौं र पर्याप्त हावा ओहोर-दोहोर हुने व्यवस्था मिलाऔं ।
- बालबालिका, वृद्ध-वृद्धा, गर्भवती तथा दीर्घ रोगीहरूलाई चिसोबाट जोगाऔं ।
- आमाको दूध खाने बच्चाहरूलाई नियमित रुपमा स्तनपान गराऔं ।
- तातो तथा पोषिलो भोल पदार्थहरू प्रशस्त सेवन गरौं ।
- स्वास्थ्यसम्बन्धी कुनै समस्या आइपरेमा, ज्वरो आएमा, फाडापखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा, छाती ध्यार-ध्यार भएमा वा श्वास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क राखौं ।
- सुत्ने कोठामा आगो, मकल, कोइला बाली भ्याल ढोका बन्द गरेर सुत्नु हुँदैन । जसले गर्दा श्वास फेर्न नसकी निसास्सिएर मृत्युसमेत हुन सक्छ ।
- आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरूलाई एक्लै नछोडौं ।

छरछिमेकमा कोही बिरामी परेमा नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा खबर गरौं र यथाशक्य चाँडो आवश्यक उपचारको लागि लैजाऔं ।

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

जनकपुरधाम, धनुषा, मधेश प्रदेश

सुनचाँदी पसलमा राजस्वको छापा

मधेशदृष्टि

वीरगंज ।

राजस्व अनुसन्धान कार्यालय पथलैया बाराबाट खटिएको टोलीले वीरगंजको माईस्थानस्थित आरके एन्ड सन्स सुनचाँदी पसलमा छापा मारेको

छ । राजस्वले पसलको कागजपत्र नियन्त्रणमा लिएको छ । स्थानीय सुन व्यवसायी रामनाथ साह सोनार सञ्चालक रहेको पसलमा अवैधरूपमा सुनको कारोबार हुने गरेको सूचनाका

आधारमा राजस्व अनुसन्धान टोलीले छापा मारेको बताइएको छ । विशेष सूचनाका आधारमा सुनचाँदी पसलमा छापा मारिएको राजस्व अनुसन्धान कार्यालय पथलैयाका प्रमुख प्रेम प्रसाद देवकोटाले बताए । लिभुवन विमानस्थलबाट हुने गरेको सुन तस्करीका घटनामा बारा, पर्साका सुनचाँदी व्यावसायीको पनि संलग्नता रहेको समाचार सार्वजनिक भएसँगै राजस्वलगायतका सरकारी निकायले यस क्षेत्रका सुनचाँदी व्यवसायीमाथि कडा निगरानी राख्दै आएका छन् ।

◀ देश ▶

उखुको भुक्तानी बाँकी नरहेको मन्त्रालयद्वारा जानकारी

मधेशाष्टि	आन्दोलनपश्चात् प्रधानमन्त्री
जनकपुरधाम ।	पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले पुस
कृषि तथा पशुपन्जी विकास	१ गते अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण
मन्त्रालयले उखु किसानले	महत, कृषिमन्त्री डा. वेदुराम
अनुदानबापत पाउने सम्पूर्ण रकम	भुसाल, उद्योग, वाणिज्य तथा
भुक्तानी गरेको छ । आर्थिक वर्ष	आपूर्तिमन्त्री रमेश रिजाल, मुख्य
२०७९-८० को बाँकी रहेको एक	सचिव डा. वैकुण्ठ अग्रवालगायत
अर्ब ३२ करोड रूपैयाँ भुक्तानी	मन्त्रालयका सचिवालयसहितको
गरिसंकेतको कृषि विभागका	छलफलमा उखु किसानले प्राप्त
महानिदेशक डा. हरिहरदादुर	गर्न अनुदान रकम तत्काल
केसिले बताए ।	भुक्तानी गर्न निर्देशन दिएका
सरकारबाट पाउने अनुदान रकम	थिए ।
नपाएको भन्दै उखु किसानले	निर्देशनबमोजिम कृषि मन्त्रालयले
आन्दोलन सुरु गरेको थिए ।	पहिलो लक्षमा ८० करोड त्यसपछि

आन्दोलनपश्चात् प्रधानमन्त्री
पुष्पकमल दाहल 'प्रचण्ड' ले पुस
१ गते अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण
महत्त, कृषिमन्त्री डा. वेदुराम
भुसाल, उद्योग, वाणिज्य तथा
आपूर्तिमन्त्री रमेश रिजाल, मुख्य
सचिव डा. वैकुण्ठ अर्यालगायत
मन्त्रालयाका सचिवसहितको
छलफलमा उलु किसानले प्राप्त
गर्ने अनुदान रकम तत्काल
भुक्तानी गर्न निर्देशन दिएका
थिए।
निर्देशनबमोजिम कृषि मन्त्रालयले
पहिलो लटमा ८० करोड त्यसपछि

५२ करोड़ गरी एक अर्ब ३२ करोड़
रुपैयाँ भुक्तानी गरिसकेको छ ।
सरकारबाट दिइने अनुदान रकम
अब बाँकी छैन, चालु आवमा
किसानले कति उखु क्रसिङ गराए,
तथाको तथाङ्क आइपुगेको
छैन ।
तथाङ्क आपूर्ति त्यसको
मूल्याङ्कनका आधारमा रकमका
लागि प्रक्रिया सुरु गरिने
महानिर्देशक केसीले बताए ।
सरकारले हालै यस वर्षको उखुको
समर्पण मूल्य ६ सय ३५ रुपैयाँ
कायम गरेको छ ।

**मधेशहट्टि
काठमाडौँ ।**
बसाईसराइका कारण पछिल्लो
दशकमा सहरी जनसंख्या करिब
पाँच प्रतिशतले वृद्धि भएको
देखिएको छ । राष्ट्रिय तथाङ्क
कार्याललेले तथाङ्क दिवसका
अवसरमा नेपालबार सार्वजनिक
गरेको 'नेपालमा ग्रामीण तथा
सहरी क्षेत्रको श्रेणीगत
वर्गीकरण प्रतिवेदन'ले राष्ट्रिय
जनगणना २०६८ र २०७८ को
बीचमा सहरी जनसंख्या २२

मधेशदृष्टि
काठमाडौं ।

साईसराइका कारण पछिल्लो दशकमा सहरी जनसंख्या करिब पाँच प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिएको छ । राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले तथ्याङ्क दिवसका अवसरमा मंगलबार सार्वजनिक गरेको 'नेपालमा ग्रामीण तथा सहरी क्षेत्रको श्रेणीगत वर्गीकरण प्रविष्टि'ले राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र २०७८ को बीचमा सहरी जनसंख्या २२ दशमलव ३१ प्रतिशतबाट २९ दशमलव बढेर २७ दशमलव ०९ पुगेको देखाएको छ । त्यसैगरी सहरीमुख जनसंख्या ३९ दशमलव १९ प्रतिशतबाट बढेर ३९ दशमलव ७५ प्रतिशत छ ।

पुगेको देखिएको छ ।

मुख्यसचिव डा बैकुण्ठ अर्यालबाट सार्वजनिक सो प्रतिवेदनमा पछिल्ला १० वर्षमा ग्रामीण क्षेत्र ३८ दशमलव पाँच प्रतिशतबाट ३८ दशमलव १९ दशमलवमा प्रतिशतमा झरेको देखिन्छ ।

सहरोमुख क्षेत्र भए पनि सहरी क्षेत्र मानिएको थन्यामा अझै पनि जनसंख्याको ठूलो हिस्सा रहेको देखिन्छ । ग्रामीण जनसंख्या अझै पनि एक तिहाइ छ जवकी प्रवृत्तिका आधारमा ग्रामीण क्षेत्रबाट सहरोमुख र सहरी क्षेत्रमा बसाईसराइले जनसंख्यालाई सहरी क्षेत्रमा व्यवस्थापन गर्न कठिनाई भएको र ग्रामीण क्षेत्रमा बसाईसराइ कम गर्न दबाव परेको देखिएको कार्यालयका प्रबन्तक डा. हेमराज रेग्मीले जानकारी दिए । जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा नगरपालिकाको जनसंख्या ६६ दशमलव १७ प्रतिशत र गाउँपालिकाको जनसंख्या ३३ दशमलव ८३ प्रतिशत रहेको छ ।

नेपालमा ६६ दशमलव १७ प्रतिशत सहरी क्षेत्र छ भन्ने आधार अर्धसहरी वा सहरोन्मुख नगरपालिकाले नदिने हुँदा यस्तो अवस्थामा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासको अध्ययन गरी व्यवस्थालाई स्थानीयकरण तथा पुर्नप्रभाषित गर्नुपर्ने अवस्थामा प्रतिवेदन तयार गरिएको कार्यालयले जनाएको छ । भौगोलिक क्षेत्रका आधारमा ग्रामीण तथा सहरी क्षेत्रको श्रेणीगत वर्गीकरणविधि अनुसारको विश्लेषणले ग्रामीण जनसंख्या पाठमा ६६ प्रतिशत र हिमालमा १६ प्रतिशत केन्द्रित भएको देखाएको छ । सहरोन्मुख जनसंख्या तराई क्षेत्रमा ८४ प्रतिशत र पोखरा महानगरपालिका र काठमाडौँका उपत्यका कारण असन्तुलित हुँदै सहरी जनसंख्या पहाडमा ५३ प्रतिशत र त्यसपछि तराईमा ३९ प्रतिशत केन्द्रित भएको देखिएको छ । हाल मुलुकमा दुई सय ९३ नगरपालिका (नौ महानगरपालिका र उपमहानगरपालिकासहित) र चार सय ६० गाउँपालिका गरी ७५३ स्थानीय तह छन् ।

मधेशदृष्टि
काठमाडौँ ।

नेकपा माओवादी केन्द्रले सञ्चालन गरेको चारमहिने 'जनतासँग माओवादी रुपान्तरण विशेष अभियान'ले कार्यकर्तामा थप उत्साह र जनतामा आशा जगाएको जनाएको छ ।

पार्टी मुख्यालय पेरिसडाँडामा मंगलबार पलक र समेलन गरेर माओवादी प्रवक्ता अग्रिसाद सापकोटाले निर्वाचनका समयमा मातै नभई अन्य समयमा पनि माओवादी जनताको बीचमा आउँछन् भन्ने अभियानबाट पुष्टि भएको जिकिर गरे । 'अभियान सफल भएको छ, टोल कमिटीदेखि सङ्गठन निर्माण भएका छन्, पार्टी तथा सङ्गठन सक्रिय भएको छ,' उनले भने,

पार्टीबाट पलायन हुने क्रम रोकिएर पुराना नेता कार्यकर्ता पुनः जोडिएका छन्, पार्टी प्रवेशको लहर चलेको छ ।'

अभियानले पार्टीलाई रुपान्तरण गरेर एकताबद्ध बनाएको उल्लेख गर्दै उपाध्यक्ष सापकोटाले नेता, कार्यकर्ता र

जनामा चर्चा आशर उस्ताह
पैदा भएको बताए । ‘जनताको
राशा माओवादी पार्टीसँगै
देखेको पाइएको छ, जताले
अभियान निरन्तरताको माग
गरेका छन्,’ उनले भने ।
रुपान्तरण अभियानका क्रममा
पार्टी, सङ्गठन तथा मोर्चामा
पार्टी, सङ्गठन तथा मोर्चामा
आएको जनाउँदै प्रवक्ता
सापकोटाले पार्टी
विधानअनुसार चलनुपर्छ भनेर
कार्यकर्ताले नेतृत्वको ध्यानकाष्ट
गरेका बताए ।
माओवादीका १२ राष्ट्रिय
सभामा आकांक्षी
सरकारको बागडोर सम्हालेको
नेकपा माओवादी केन्द्रले
राष्ट्रियसभामा गठबन्धन
दलबीच भागबन्डा हुँदा कति
सिट पाउँछ भन्ने टुंगो
लागिसकेको छैन ।
माओवादीले ६ सिट पाउनपुर्ने
दाबी गरिरहेका पार्टीका १२
जना राष्ट्रिय सभामा आकांक्षी
देखिएका छन् ।
फागुन २१ मा माओवादीतर्फका
३ जना सांसद पदमुक्त
हुँदछन् ।
यसबाहेक एमालेबाट रिक्त हुने

सिद्धिस्थं थप तीन सिटमा
माओवादीको दाबी छ ।
माओवादीबाट कोशी प्रदेशमा
लक्ष्मी न्यौपाने, चमरा कार्की,
लता न्यौपाने, ममता राजवंशी र
कृष्णकुमारी राईको आकांक्षा
देखिएको छ । पुरुषतर्फ
अजमर काडमा राई, टंक
गिरी र भोग्नेन्द्र यादवको पनि
चर्चा छ ।
ललितपुर-३ बाट निर्वाचन
पराजित पम्फा भुसाल,
महोली-१ बाट पराजित
निरिंजरजमणि पोखरेल,
धनुषा-१ बाट पराजित
मालिका प्रसाद यादव,
कपिलवस्तु-१ बाट पराजित
चक्रपाणि खनाल, तथा
ललजुडबाट पराजित
माओवादी महासचिव देव
गुरुङको नाम पनि राष्ट्रिय
सभाका लागि चर्चामा छ । तर
नखेरलले आफू दौडधूममा
परेको बताएका छन् ।
पूर्वविद्यार्थी नेता लेखनाथ
न्यौपानेको राष्ट्रिय भामा जाने
चर्चामा छ । माओवादी
महासचिव गुरुङले पनि
रष्ट्रियसभामा जाने सोच
नबनाएको बताएका छन् ।

भारतीय विदेशमन्त्रीको नेपाल भ्रमणबारे छलफल

मधेशहट्टि
काठमाडौं ।

परराष्ट्रमन्त्री नारायणप्रकाश साउदले भारतीय विदेशमन्त्री एस जयशंकरको नेपाल भ्रमणबारे छलफल गरेका छन् ।

विदेशमन्त्री जयशंकरको नेपाल भ्रमणको पूर्वसन्ध्यामा मंगलबार मन्त्री साउदले पूर्व परराष्ट्रमन्त्री, पूर्व परराष्ट्र सचिव र भारतका लागि पूर्व राजदूतहरूसँग छलफल गरेका हुन् । छलफलका क्रममा पूर्व परराष्ट्रमन्त्री, पूर्व परराष्ट्र सचिव र भारतका लागि पूर्व राजदूतबाट नेपाल-भारत सम्बन्धका विभिन्न कार्यसूचीमा सुझाव दिइएको मन्त्री साउदले जानकारी दिए । छलफलमा सहभागीहरूले भारतसँगको

नेपालको सम्बन्ध महत्वपूर्ण रहेकामा जोड दिँदै सम्बन्धलाई मिलावट सुमधुर र पारस्परिक हितमा आधारित साझेदारीका रूपमा अगाडि बढाउँदै लैजानुपर्ने सुझाव दिएको मन्त्री साउदले बताए ।

भारतीय विदेश मन्त्री एस जयशंकर पुस १९ गते नेपाल आउन लागेका छन् । नेपाल भारतको संयुक्त आयोग सहभागी हुन आइरहेका उनको भ्रमण जलविद्युत तथा कनेक्टिभिटीमा केन्द्रित रहने जनाइएको छ । आयोगको बैठकमा प्रस्तुत हुने एजेन्डाबारे मन्त्री साउदले पूर्वपरराष्ट्र मन्त्री, भारतका लागि पूर्वीराजदूत र पूर्वसचिवहरूसँग पनि छलफल गरेका हुन् ।

नेपालको सम्बन्ध मूलतःपूर्ण रहेकामा जोड दिँदै सम्बन्धलाई मितवत् सुमधुर र पारस्परिक हितमा आधारित साझेदारीका रुपमा अगाडि बढाउँदै तैजानुपर्ने सुझाव दिइएको मन्त्री साउदले बताए । भारतीय विदेश मन्त्री एस जयशंकर पुस १६ गते नेपाल आउन लागेका छन् । नेपाल भारतको संयुक्त आयोग सहभागी हुन् आइरहेका उनको भ्रमण जलविद्युत् तथा कनेक्टिभिटीमा केन्द्रित रहने जनाइएको छ । आयोगको बैठकमा प्रस्तुत हुने एजेन्डाबारे मन्त्री साउदले पूर्वपराष्ट्र मन्त्री, भारतका लागि पूर्वराजदूत र पूर्वसचिवहरुसँग पनि छलफल गरेका हुन् ।

छलफलमा बढ्दो व्यापार घाटाका सम्बन्धमा भारतमा नेपालको निर्यात वृद्धिका उपाय पहिल्याउनुपर्ने, विद्युत् व्यापारलाई विस्तार गर्नुपर्ने, क्रस बोर्डर पूर्वाधार सुहृद गर्नुपर्ने, वितरमा थालिएका विकास आयोजना समयमै सम्पन्न गर्न जोड दिनुपर्ने, हवाई स्टलगायतका विषय सम्बोधन गर्नुपर्ने विषयमा पनि सुझाव प्राप्त भएको उजलै बताए ।

मन्त्रालयमा भएको छलफलमा पूर्व परराष्ट्रमन्त्री डा भेषबहादुर थापा, पूर्व परराष्ट्र सचिवहरु मधुरमण आचार्य, अर्जुन थापा, दुर्गा भट्टराई, भरत पौडेल, पूर्व राजदूत दुर्गेशमान सिंहलगायतको सहभागिता रहेको थियो ।

शिक्षा र खेलकुद एक सिक्काका दुई पाटा हुन्: राष्ट्रपति

रासस
काठमाडौं ।
राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले
कक्षाकोठाको शिक्षाले
विद्यार्थीको आँखा र मस्तिष्क
खुलाउने र खेलकुदले
मस्तिष्क, हातखुट्टा एवं
मनलाई क्रियाशील तथा
अनुशासित बनाउने बताएका
छन् ।
काठमाडौं
महानगरपालिकाद्वारा
मंगलबार आयोजित तेस्रो
राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड
प्रतियोगिताको उद्घाटन
समारोहलाई सम्बोधन गर्दै
उनले भने, 'अतिरिक्त
क्रियाकलाप र खेलकुद
शिक्षालाई पूर्ण बनाउने र
विद्यार्थीमा सीप, ज्ञान,
सामाजिक मूल्यको आर्जन र
कार्य तत्परता विकास गर्ने
खुला मैदान हुन् ।' राष्ट्रपति
पौडेलले शिक्षा र खेलकुद
एक सिकाका दुई पाटा
भएको उल्लेख गर्दै शिक्षण
सिकाइ विद्यार्थीका लागि
शरीरमा मुटुजस्तै र शिक्षण
सिकाइमा खेलकुदको
समाविष्टता स्वनिर्भरता र
सशक्तीकरणको प्राण भएको
बताए । उनले भने,
'खेलकुदकै माध्यमले युवा
विद्यार्थीले आफ्नो
आत्मविश्वास, सकारात्मक
अनुभूति र प्रतिभाको विकास
गर्न सक्छन् । खेलकुद
क्षेत्रको विकासका लागि सङ्घ,
प्रदेश र स्थानीय तीन तहबाट
यसमा यथेष्ट प्रयत्न होऊन्
भनेर म सम्बन्धित निकायको
ध्यानकर्षण गराउन
चाहेछु ।'
राष्ट्रपति पौडेलले पुस्तक र
विद्यालयको सीमाको
सिकाइले मात्र विद्यार्थीलाई
पूर्ण बनाउन नसक्ने भन्दै
यसका लागि परिवार, समाज

परिवेश समावेश होने, खुला
गंरर सलरुतु तथा गरलखाने
तुसुतकवलहीन शलषा
आवशुयक रहुके तुतातु ।
वलदुधार्थी शलषाना नलरनुतर
अग्रसर हुँदा उनीहलूला नरुयँ
वलचार र नवतुरवतुन कुषुतता
तुनल वलकास हुने उनुले
तुतातु । उनुले तुने,
'खलकुदुले तुवालारुई
शाररीरु रुतुषुता सुवशुथ र
कलतुका ललगल तुथार
तुनारुँछ ।
तुे उनीहलूलाई ऊरुगल,
सकुलवता र सलततुरथ वलने
तलतुथ तुथल सुवशुथ ठीक
रलषी शलषाना अग्रसर हुने र
आखुनू तुेवनतुगलना सतुल
तुनारुने कारक तुनल हुे ।'
रातुरतुतु तुौडुलेले खलकुदुले
सलतुगलक तुेवनतुगल
सतुदुतुरतुतु तुनारुई सलसुकरुतलक
अनुतुतुतु तुरदुगल तुने उलुलेख
गुई खलकुदुदुता तुलग ललने
वलदुधार्थी एकअरुगतुतु
सहतुतुगल तुई सलतुहलक तुरथल
र सलतुगलक तुलवतुतुतुतु
अग्रसर हुनसलरुके तुतातु ।
उनुले तुने, 'तुे तुरलवार,
तुनल र रातुरललई सतुदुतु
तुनारुने असल तलरुग हुे तुने
तुलरुई ललगु । खलकुदुले
तुुवतुल नेतुतुवक वलकास
गरुखल कुतुलल तुरलसुतुतुतुतु
सहकुतुतुल सलथ तुरलसुतुथ
गुने कुषुतता तुरदुगल तुने
तुलकलने तुसलतु सहतुगल
हुनेले तुैरुथ र सतुतुथनकू

भावा विकास गर्न सक्नुपर्छ
जुन हाम्रो राष्ट्रका लागि
आजको आवश्यकता हो ।
काठमाडौँ

महानगरपालिकाका प्रमुख
बालेन्द्र शाहले खेलकुद
शारीरिक र मानसिक रूपमा
सशक्त बनाउने माध्यम
भएकाले विद्यार्थीमा त्यस
किसिमको विकास हुन
आवश्यक रहेको विचार
व्यक्त गरे ।

महानगरपालिकाका उपप्रमुख
रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता
सञ्चालन गरेको उनले
बताइन् ।

तीन दिनसम्म सञ्चालन हुने
प्रतियोगितामा भलिबल,
कबडी, टेक्वान्डो, एथलेटिक्स,
कराते र उसु गरी छ विधामा
प्रतिस्पर्धी हुने उपप्रमुख
डङ्गलले जानकारी दिइन् ।

प्रतियोगितामा ८३
विद्यालयका तीन हजार दुई
सय ५० विद्यार्थीले भाग
लिनेछन् ।

युनिता डङ्गोलले राष्ट्रनिर्माण र विकासमा खेलाडीको भूमिका प्रभावकारी र सक्षम हुनपर्ने भएकाले स्थानीय, प्रदेश र सङ्घस्यतीय नै विभिन्न खेल प्रतियोगिताको आवश्यकता रहेको बताइन् । खेलाडीको उत्पादनमा विकास होस् भन्ने आशाले महानगरपालिकाले राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गरेको उनले बताइन् ।

तीन दिनसम्म सञ्चालन हुने प्रतियोगितामा भलिबल, कबडी, टेक्वान्दो, एथलेटिक्स, कराते र उसु गरी छ विधामा प्रतिस्पर्धा हुने उपप्रमुख डङ्गोलले जानकारी दिइन् ।

प्रतियोगितामा ८३ विद्यालयका तीन हजार दुई सय ५० विद्यार्थीले भाग लिनेछन् ।

हार्दिक **बधाई** तथा शुभकामना
 राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. जनकपुरधाम
 शाखाका **शाखा समन्वय उपसमितिको**
सदस्य पदमा मनोजीत भएका वैष्णवी
 बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. का
 प्रमुख कार्यकारी अधिकृत हाम्रा मित्र
श्री जयनाथ मण्डल ज्यूलाई
 हार्दिक बधाई तथा सफल कार्यकालको
 शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सुरज मंडल
 अध्यक्ष

माँ दक्षिणकाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
 रामानन्द चौक, जनकपुरधाम

सहरी जनसंख्या

पाँच प्रतिशतले वृद्धि

नेपालमा ६६ दशमलव १७ प्रतिशत सहरी क्षेत्र छ भन्ने आधार अर्धसहरी वा सहरोमुख जननगरपालिकाले नदिने हुँदा यस्तो अवस्थामा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासको अध्ययन गरी त्यसलाई स्थानीयकरण तथा पुनर्परिभाषित गर्नुपर्ने अवस्थामा प्रतिवेदन तयार गरिएको कार्यालयले जनाएको छ । भौगोलिक क्षेत्रका आधारमा ग्रामीण तथा सहरी क्षेत्रको श्रेणीगत वर्गीकरणविधि अनुसारको विश्लेषणले ग्रामीण जनसंख्या पाउमा ६६ प्रतिशत र हिमालमा १६ प्रतिशत केन्द्रित भएको देखाएको छ । सहरोमुख जनसंख्या तराई क्षेत्रमा ८४ प्रतिशत र पोखरा महानगरपालिका र काठमाडौँका उपत्यका कारण असन्तुलित हुँदै सहरी जनसंख्या पहाडमा ५३ प्रतिशत र त्यसपछि तराईमा ३९ प्रतिशत केन्द्रित भएको देखिएको छ । हाल मुलुकमा सय १३ नगरपालिका (नौ महानगरपालिका र उपमहानगरपालिकासहित) र चार सय ६० गाउँपालिका गरी ७५३ स्थानीय तह छन् । कार्यक्रममा मुख्यसचिव डा अर्थालले मनोगत कुराले नभइ तत्त्वथ्वाङ्क र प्रमाणमा आधारित नीति र कार्यक्रम बनाउन तौने तहका सरकारका सम्बन्धित कार्यालयले ध्यान दिनुपर्नेमा जोड दिए । उनले तथाङ्क कार्यालयको पुनःसंरचनासहित नियमावली ल्याउन सरकारले गृहकार्य गरिरहेको बताए । राष्ट्रिय तथाङ्क कार्यालयका प्रमुख तथाङ्क अधिकारी तोयम रायले कार्यालयको जनशक्ति बन्धन रहे अक्षेपा गर्दै सङ्घीयताको मर्म अनुसार तथाङ्कका काम अतीन तहको समन्वयमा हुनुपर्ने र आफ्नो कार्यालयले केन्द्रस्तरीको भूमिका निर्वाह गर्ने बताए ।

‘जनतासँग माओवादी अभियानले आसा जगायो’

कांग्रेसलाई राष्ट्रिय सभा अध्यक्ष

मधेशवाह्य
वीरगंज ।
कागुन २१ देखि रिक्त हुने
राष्ट्रियसभाको अध्यक्ष नेपाली
कांग्रेसले पाउने भएको छ । सत्ता
गठबन्धन कांग्रेसलाई अध्यक्ष दिन
सहमत भएको छ । फागुन २१
गते राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष गणेश
प्रसाद तिमिल्सिनासहित २०
जनका पदावधि सकिँदैछ ।
पदावधि सकिनेमा एमालेका ९,
कांग्रेसका ४, माओवादी केन्द्र ३ र
नेकपा एकीकृत समाजवादीका

खिमलाल देवकोटासहित ३ जना
सांसद छन् । जसमा एकजना
सांसदको पनि पदावधि
सर्किदैछ ।

फागुन २१ मा रिक्त हुने १९
सिटका लागि माघ १९ गते
निर्वाचन हुँदैछ । निर्वाचनले १९
सांसदलाई छान्नेछ भने एक
सांसद मन्त्रिपरिषद्को
सिफारिसमा राष्ट्रपतिले मनोनीत
गर्ने छन् ।

राष्ट्रिय शान्ता एमालेबाट गुमे
सम्भावना ९ सिटमध्ये काँक्रेकोले

४ सितमा दाबी गरेको छ ।
योसहित कांसेले ८ सितमा
अडान राखेको छ । अन्य दुलले
अध्यक्षसहित ७ सित लिन
कांसेलेमाथि अनिरहेका छन् ।
गात्रियसभा अध्यक्षमा कान्सको
संस्थापन पक्षले कृष्णप्रसाद
सितौलालाई अगाडि सारेको छ ।
कांसेसमा दुई गुट छ । अध्यक्षमा
सितौलालाई पठाए संस्थापन इतर
समूह शेखर पक्षले ४ सित
मागिरहेको छ । तर देउवा यसमा
नयाँर देखिएका छैनन ।

बाल संरक्षण संस्था

लालबन्दी ९, सर्लाही

शिलबन्दी बोलपत्र आह्वानको सचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८०/०९/१८

युन डि पी को र विश्व शिक्षाको सहयोग तथाबाल संरक्षण संस्थाद्वारा संचालित महामारी रोकथाम र हरियो पुनः प्राप्त (रिकोभरी) का लागि दुर्गम क्षेत्रका सामुदायिक विद्यालयहरुलाई सहयोग, (SGR) अन्तर्गत विद्यालयहरुको लागि समग्री खरिद गर्नको लागि यस संस्थाले यस जिल्लामा बरहथवा नगरपालिका, कविलासी न.पा., मलंगवा न.पा., गोडैता न.पा. र बलरा नगरपालिकामा विद्यालयहरुको लागि विभिन्न समग्रीहरु खरिद गर्नुपर्ने भएकोले ईच्छुक आपूर्ती कर्ता/विक्रेताहरुबाट रीतपूर्वक शिलबन्दी बोलपत्र आह्वान गरिन्छ ।

क्र.सं.	बोलपत्र नं.	समाग्री विवरण	परिमाण	बोलपत्र पेश गर्ने तरिका
१	CPO-TN1-080/81	फर्निचर उपकरण समग्रीहरु	बोलपत्र फारममा उल्लेख भए बमोजिम	प्रस्तावनाको सक्कल शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्ने ।
२.		स्वछता उपकरण समग्रीहरु	बोलपत्र फारममा उल्लेख भए बमोजिम	प्रस्तावनाको सक्कल शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्ने ।
३.		शौचालय स्तरोन्नतिको लागि उपकरण समग्रीहरु	बोलपत्र फारममा उल्लेख भए बमोजिम	प्रस्तावनाको सक्कल शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्ने ।

- यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले २१ दिनभित्र ईच्छुक ईजाजतप्राप्त आपूर्तीकर्ता/विक्रेताले (१) दर्ता प्रमाण पत्र, (२) मु.अ.कर वा पानमा दर्ता भएको प्रमाणपत्र (३) आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपिका साथ बोलपत्र फारम पेश गर्न अनुरोध गरिन्छ ।
- बोलपत्र सम्बन्धि फारम र कागजात यस संस्थाको कार्यालय लालबन्दी न.पा वडा नं. ९ बाट प्राप्त गर्न सकिन्छ वा cpojarlahi@gmail.com ईमेल मार्फत बोलपत्र सम्बन्धि फारम प्राप्त गर्न सकिन्छ ।
- बोलपत्र सम्बन्धि कागजात (Hard Copy) रीतपूर्वक भरी प्रत्येक पानामा सही छाप गरी शिलबन्दी गरी संस्थाको कार्यालयमा मिति २०८०/१०/०९ गते बेलुकी ४ बजेभित्र बुझाउनु पर्नेछ ।
- बोलपत्र खोल्ने तथा निर्णय गर्ने अधिकार संस्थाको बाल संरक्षण संस्थामा निहित हुनेछ । कुनै वा सबै बोलपत्र, पुरै वा आंशिक रूपमा स्वीकार गर्ने वा नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार बाल संरक्षण संस्था समितिमा निहित रहने छ ।
- बोलपत्र प्राप्त गर्ने र पेश गर्ने अन्तिम दिन सार्वजनिक विदा परेमा त्यसको भोलिपल्ट कार्यालय खुल्ने दिनमाथि उल्लेख गरिएको मिति र समयमा बोलपत्र प्राप्त गर्ने र पेश गर्ने अन्तिम मिति कायम हुनेछ । यस्तो अवस्थामा बोलपत्रको मान्य अवधि भने साविककै मितिदेखि गणना गरिने छ । शिलबन्दी बोलपत्र खोल्ने मिति २०८०/१०/१० गते बिहान ११ बजेदेखि हुनेछ ।
- बोलपत्र सम्बन्धि थप अन्य कुनै जानकारी आवश्यक भएमा यस संस्थाको आर्थिक प्रशासन शाखामा सम्पर्क राख्नु हुन अनुरोध छ वा संस्थाको adhikarir842@gmail.com ईमेलबाट जानकारी प्राप्त गर्न सकिन्छ ।
- यस सूचनामा उल्लेख गरिएका शर्तहरू यसै सूचना बमोजिम र अन्य आवश्यक कुराहरुको हकमा यसै संस्थाको परिमार्जित खरिद सम्बन्धित नीति २०७३ तथा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

बाल संरक्षण संस्था

लालबन्दी ९, सर्लाही, मधेश प्रदेश

फोन नं. ९८४२१४६१८५, ९८४७६३८३६७०४६-५०१२४०

म जिन्दगीमा पटकपटक असफल भएँ,
यसैले त आज म सर्वाधिक सफल हुनसकेँ ।
—माइकल जोर्डन

सम्पादकीय

असन्तुष्टीका

स्वरहरुको सङ्केत

सात वटा प्रदेश र एउटा केन्द्र गरी आठ वटा सरकारले आफ्नो कार्यकालको एक वर्ष पूरा गरिसकेका छन् । अघिल्लो वर्ष मंसिर ४ गते भएको आम निर्वाचनबाट सातवटा प्रदेश र केन्द्रमा गरी आठ वटा नयाँ सरकारको एक वर्षे अवधिको लेखाजोखा भइरहेको छ । केन्द्रमा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले केही दिन अघि माल आफूले एक वर्षको अवधिमा गरेका कामहरुको फेहरिस्त सार्वजनिक गरे । सरकारले गरिरहेको काममा स्वयम् आफै पनि सन्तुष्ट नरहेको स्वीकार गरेका प्रधानमन्त्री दाहालले कार्यशैली बदलेर संरचनात्मक सुधारमा लाग्ने उद्घोष पनि गरेका छन् । तर, प्रधानमन्त्रीको भनाइमा विश्वास गर्ने पर्याप्त आधारहरु भने छैनन् । केन्द्रदेखि प्रदेशसम्म बनेका सरकार र सरकारमा सहभागी मन्त्रीहरुको कार्यशैलीमा आम नागरिकहरु मालै होइन स्वयम् सरकारमा सहभागी दलहरु सन्तुष्ट छैनन् भन्ने कुरा प्रष्ट छ । पछिल्ला दिनहरुमा सरकारमा सहभागी दलहरु नै सरकारको काम कारबाहीलाई लिएर सन्तुष्ट नरहेको अवस्थामा आम नागरिकमा असन्तुष्टी बढनुलाई अस्वभाविक मान्न सकिन्न ।

आम निर्वाचन सम्पन्न भए लगत्तै सरकार निर्माणका लागि केन्द्र र प्रदेशहरुमा देखिएका राजनीतिक परिदृश्यहरु अझै पनि ताजै छन् । नेपाली राजनीतिमा एकले अर्कोको खुट्टा तान्ने प्रवृति पुरानै रोगका रुपमा विकसित छ । राजनीतिक खिचाँतानीको सिकार बन्ने गरेका राजनीतिक दलहरुप्रति नागरिकमा वितृष्णा व्याप्त छ । जुन कुरा स्वयम् राजनीतिक नेतृत्वले स्वीकार गर्दै आएको छ । तर, पनि परिस्थितिलाई सुधार गर्नमा राजनीतिक दलहरुले ध्यान दिन सकिरहेका छैनन् । बरु उल्टै त्यही नागरिक असन्तुष्टी पुराना राजनीतिक दलहरुका लागि चुनौति बन्दै गइरहेको छ । त्यसैको परिणाम गत वर्षकै चुनावमा केही नयाँ राजनीतिक दलहरु र केही स्वतन्त्र उम्मेदवारहरुले सहज जित हासिल गरे । अहिले पनि अवस्थामा तात्त्विक केही सुधार हुन सकिरहेको छैन । यस्तो अवस्थामा आगामी निर्वाचन कसका लागि कति घातक बन्न सक्छ अनुमान गर्न गाह्रो छैन । अहिलेको राजनीतिक परिस्थितिकै उपज पछिल्लो समय एक पछि अर्को दल तथा शक्तिहरु सरकारका विरुद्ध लड्न खोजिरहेका छन् । चाहे काठमाडौँमा सडक आन्दोलन गर्ने दुर्गा प्रसाईंहरु हुन् या मधेशमा आइटी आर्मीको तालिम दिइरहेका प्रभु साह नै किन नहुन् । सरकारको कार्यशैलीलाई लिएर नागरिकस्तरमा जनमत बटुलिरहेका छन् ।

तीन तहका सरकारबाट अपेक्षाकृत ढंगबाट काम हुन सकेन भने नागरिकले त्यसको दोषी राजनीतिक दलहरु वा नेतृत्वकर्ता हुन भनेर ठान्ने अवस्था छैन । उनीहरुले त यो व्यवस्थाकै उपज अहिलेको अवस्था बदलिन नसकेको भन्दै व्यवस्थाका विरुद्ध लाग्ने खतरा झनै बढ्दो छ । त्यसैले यस्तो खतरालाई रोक्न प्रदेश र केन्द्र सरकारको नेतृत्व गरिरहेका दलहरु बढी जिम्मेवार बन्नुपर्ने हुन्छ । विद्यमान परिस्थितिको सही मूल्याङ्कन गरी बाँकी कार्यकाललाई परिणाममूखि बनाउन प्रदेश र केन्द्र सरकारले सक्रिया बढाउन जरुरी छ । आम नागरिकका असन्तुष्टीलाई सरकारले समयमै सम्बोधन नगर्ने हो भने आगामी दिनहरुमा त्यसले निम्त्याउने दूषपरिणाम भोग्ने पर्ने हुन्छ ।

✍ लेखक वर्गमा अनुरोध

मधेशदृष्टि दैनिक यहाँहरूबाट नवीन, सिर्जनात्मक, तार्किक, दार्शनिक, समयसापेक्ष आलेखको अपेक्षा गर्दछ। मधेश प्रदेशलाई केन्द्रित गरेर राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिकसहित अन्य क्षेत्रका विषयमा यहाँहरूले कलम चलाउन सक्नुहुनेछ। पठाउनु भएका लेख कम्तीमा ७ दिन अन्य सञ्चारमाध्यममा नपठाउनु हुन पनि अनुरोध गर्दछौं। लेख पठाउँदा लेखकको तस्बिर, परिचय, सम्पर्क नम्बर अवश्य उल्लेख गर्नुहोला। लेखरचना एक हजार दुई शब्दसमीपमा पठाउनु हुन पनि अपिल गर्दछौं। हाम्रो इमेल ठेगाना हो: madheshdristi@gmail.com

✍ कार्यक्रम आयोजकमा अनुरोध

मधेश प्रदेशका ८ जिल्लामा हरेक दिन कुनै न कुनै औपचारिक कार्यक्रम भइरहेका हुन्छन् । यहाँको कार्यक्रमको समाचार प्रकाशन हेतु मधेशदृष्टि दैनिकको कार्यालय जनकपुर, भानुचोक (रेडियो जनकनन्दीसँगै) र वीरगंज (रेडियो वीरगंजसँगै)मा या हाम्रो इमेल र ह्याट्स एपमा आधिकारिक पत्र पठाएर सहयोग गरिदिनु हुन अनुरोध गर्दछौं ।

सम्पर्क: ९८५५०२१२८१ (ह्याट्स एप पनि)

इमेल: madheshdristi@gmail.com

जाडोका लागि किन छट्पटिए खेतीहर

सञ्जय साह मिश्र

बहत्तर वर्षीय एक जना किसान भन्दै थिए — कम्तीमा पन्ध्र दिन घरबाटै निस्कनै नसक्ने गरी कँपकँपाउँदो जाडो चाहिएको छ । म भगवानसित प्रार्थना गर्दछु कि हे भगवान ! हामीजस्तो बूढो मानिसलाई घरबाट निस्कनै नमिल्ने गरी कुहिरा लगाइदिनुहोस् । जाडो बढाइदिनुहोस् । जाडो नहुँदा हामी बर्बाद हुने भइसक्यौं । दिनभर पारिलो घाम लाग्दा खेतीमा गम्भीर नकारात्मक असर परिसक्यो ।

अर्काको पसलमा काम गर्ने तर आफ्नो राम्रै खेतीबारी भएको एक जना युवाको भनाइ पनि यस्तो छ — मैले आठ कट्ठा खेतमा लगाएको मसुरो पूरै सुकिसक्यो । अब एक मुठी पनि आउँदैन । मैले मसुरोको बिउ किनेर खेतमा छरेको थिएँ । हलो जोताइको पनि पैसा लागेको थियो । बिउसँगै मलको पनि खर्च लागेको थियो । आठ कट्ठामा मसुरोको नामोनिसान छैन र अर्को धान खेतमा यतिकै छरेको मसुरो भने करिब आधा बाँकी छ । माथिबाट पानी पनि परेन र जाडो पनि भएन । दुवै अवस्थामा मसुरो बालीको लागि निकै हानिकारक रह्यो । यसको असर गहुँबालीमा पनि पर्ने

सम्भावना रहेको छ । गहुँबालीको खेतमा पनि गहुँको झारमा एकभन्दा बढी डीठ नआउने सम्भावना बढी हुन्छ । साथै जाडो नहुँदा र पानी नपर्दा गहुँबालीमा मुसा निकै धेरै लाग्ने र अन्य रोग कीराले पनि आक्रमण गर्ने हुन्छ । गहुँबालीको लागि पनि अहिले कम्तीमा जाडो चाहिएको छ । जाडोले सबैभन्दा प्रभावित हुने पनि खेतीहर किसान नै हो । खेतीहर किसानको मुख्य बसोबास थलो नै ग्रामीण क्षेत्र हो । मानवीय स्वास्थ्य तथा अन्य भौतिक समस्या ग्रामीण नागरिकलाई जाडोले निम्त्याउँछ । यसै गरी सबैभन्दा बढी प्रभावित पशुधन हुने गर्दछ तर पनि किसानलाई जाडो चाहिएकै हुन्छ । जाडो भएन भने किसानहरुकै मतानुसार हिउँदे बाली हुँदैन । यो हिउँदे बाली भन्ने शब्द साधारण किसानले पनि बुझ्न र प्रयोग गर्न थालेका छन् । हिउँदे बालीको लागि जाडो चाहिन्छ, चाहिन्छ भन्ने सामान्य बुझाइ रहेको छ । जाडो भएन भने हिउँदे बाली अर्थात् रबिबाली, दलहन, तेलहन तथा गहुँ बालीमा निकै नकारात्मक असर पर्छ । किसानहरुले भन्ने गरेको यही हो । यसैले जब तिथिको हिसाबले मंसिर महिना बित्न लाग्दा तथा गतेको हिसाबले पुस महिना आधा लाग्न लाग्दा पनि दिउँसो चर्को घाम र साँझ बिहान खासै जाडो नहुँदा किसानमा चिन्ता देखिन थालेको थियो । किसानहरुले भन्न थालेका थिए — जाडो भएन भने हामीलाई निकै समस्या पर्छ । सोझै कपितय किसानले जाडो नहुँदा र वर्षा नहुँदा खेती सखाप भइसकेको पनि बताइरहेका थिए । माथि दुई किसानको भनाइ आएकै छन् ।

हिउँदे वर्षाले पनि धेरै बालीलाई नोक्सान पुर्‍याउँछ । अलिकति बढी पानी पभ्यो कि पानी जम्ने खेतको मसुरो, तोरी तथा गहुँमा निकै नोक्सानी पुग्छ र अझ कतिपय गहिरा खेतको बाली नै हुन पाउँदैन तर किसानको लागि हिउँदे वर्षा पनि धेरै महत्वपूर्ण रहेको छ । जब हिउँदे वर्षा हुन्छ तब किसानले सजिलो गरी बालीको अनुमान लगाउन सक्छन् । बालीमा कस्तो किसिमको मल वा औषधि दिने भनेर व्यवहार गर्न थाल्छन् । अहिले दुई चार दिनदेखि जाडो बढेकोमा किसानहरु खुसी भएका छन् । सुकिसकेको बाली त पुनः हरियो भएर नआउला तर अब जाडोको अभावमा बालीमा नोक्सान हुँदैन कि भन्ने आत्मविश्वास चाहिँ बढेको छ । यद्यपि अझै किसानहरुले खोजिरहेको चाहिँ अलिकति वर्षा हो । जाडो र वर्षा दुवै हराएको हो कि भन्ने लागिरहेको अवस्थामा जाडो आउँदा अहिले सुख्खा जाडो भइरहेको छ । सुख्खा जाडोले दिएको खुसी चाहिँ सुख्खा सुखी नै हो । यदि वर्षा भएन भने सबै ठाउँमा सिंचाइ सुविधा पुगिसकेको छैन । सिंचाइ सुविधा नपुगेको ठाउँको हिउँदे बाली अपेक्षित रुपमा फलदायी नहुने सामान्य अनुमान किसानहरुको रहेको छ जसलाई अस्वाभाविक मान्न सकिन्न । किसानहरुले यसै कारण अहिले जाडोसँगै वर्षाको चाहना राखेका हुन् ।

वर्षा नभएको धेरै लामो समय बितिसकेको छ । गत असोजदेखि वास्तवमा कतिपय खेतले पानी पाएको छैन । धरतीको सतहमा खनजोत हुने, बाली लगाइने तर पानी नपुग्दा सतह सुख्खा हुन्छ । बालीको जरा माटोको जुन सतहमा हुन्छ त्यसमा बालीको लागि आवश्यक पानीको मात्रा भएन भने बाली साँघ्रिन पाउँदैन । अन्य सबै परिस्थिति अनुकूल भएर पनि बालीको लागि आवश्यक मात्रामा पानी भएन भने बालीले मलको अवशोषण पनि राम्ररी गर्न पाउँदैन । यसैले बालीको लागि वर्षा चाहिन्छ । पानी परेन वा बालीको जरासम्म पानी पुगेन भने माटोमा रहेको खाद्य पदार्थ बालीले लिन पाउँदैन तथा किसानले खेतबारीमा बालीको लागि आवश्यक मल पनि हाल्नु पाउँदैन । बालीको राम्रो उत्पादनमा नै किसानले आफ्नो भविष्य देख्ने गर्दछन् । यसैले किसानले समयमा आकाशो पानी खोजेका हुन् । जहाँ सिंचाइको साधन छैन त्यहाँ आकाशो पानीको भरमै आफ्नो भविष्यको पर्यावरण किसानले अध्ययन गर्दछन् । फेरि पनि जहाँ सिंचाइको सुविधा छ, त्यहाँ पनि कतिपय किसानले यसकारण सिंचाइ गर्न पाउँदैनन् कि उनीहरुको हातमा आवश्यक रकम हुँदैन । निजीस्तरमा उपलब्ध हुने सिंचाइ सुविधा निकै महँगो छ । सरकारले सबै ठाउँमा सिंचाइको दृष्टिकोणले विद्युतको सुविधा पुर्‍याउन सकेको छैन ।

हिउँदे वर्षाले केही मात्रामा खेतीहर किसानको पोरैसानी बढाउँछ तर पनि धेरै किसिमले फाइदा हुन्छ भनिन्छ । वर्षा भएपछि दिउँसोको जाडो हराउँछ । दिउँसो मज्जाको घाम लाग्छ । दिउँसो घाम लाग्ने र साँझ, बिहान तथा राति निकै जाडो हुन्छ । हात ठिहिर्‍याउँछ, यसले गर्दा एकातिर बालीलाई फाइदा पुग्छ भने अर्कोतिर अन्य सबै पक्षलाई पनि फाइदा नै पुग्दछ । वर्षा भएपछि वातावरणमा निकै सुधार हुन्छ भन्ने सत्य र तथ्यलाई पनि सबैले बुझेका छन् । वायु प्रदूषण कम हुन्छ । वातावरण र वायुको प्रभाव बालीनालीमा पनि परेको हुन्छ । पानी परेपछि बालीनालीमा धेरै

किसिमका रोग र कीराहरु लाग्न पाउँदैनन् जसले गर्दा एकातिर बालीको उत्पादनमा वृद्धि हुन्छ भने अर्कोतिर बालीको गुणस्तरीयतामा पनि वृद्धि हुन आउँछ । यसै गरी किसानलाई बालीको उत्पादनमा लाग्ने खर्चमा पनि कटौती हुन्छ । साथै एक साथ खेतीहर किसानले आफ्नो बालीमा मलको प्रयोग गर्न पनि पाउँछन् । पानी परेपछि दिउँसो जुन किसिमले मज्जाले घाम लाग्दछ, एक किसिमले दिउँसो जाडो कम हुँदा सामान्य गरिब खेतीहर मजदुर परिवारलाई पनि राहत पुग्दछ । साँझ, रातभरि र बिहान जाडोले कठोग्रिएका हातलाई दिउँसो घाममा तन्काउन पाउँछन् । शीतलहरबाट मुक्ति पाइन्छ ।

खेतीहरुले खोजेको त जाडो न हो, शीतलहर होइन । शीतलहरुले जाडो बढाउँछ र दिनभर तथा रातभर एकै किसिमको जाडो भइरहन्छ । यसले कपितय बालीलाई फाइदा पुर्‍याउँछ त कतिपय बालीलाई नोक्सान पनि तर शीतलहर नभई दिउँसो झलमल्ल घाम लाग्ने हो भने जाडोबाट हुने फाइदा पनि बालीले पाउँछ भने शीतलहरबाट हुने नोक्सानीबाट जोगिन

सक्छ । बालीलाई दुवै चाहिन्छ । जाडो पनि र घाम पनि चाहिने भएकोले बालीका लागि दुवै महत्वपूर्ण छन् । फेरि पनि यदि राति जाडो तथा दिउँसो घाम लाग्ने हो भने पशुधनलाई पनि जाडोबाट हुने रोगबाट स्वतः जोगाउन सकिन्छ । अहिले जुन किसिमको जाडो बढेको छ र जसरी शीतलहर चलिारहेको छ, यस्तो मौसममा बाख्रा, गाई तथा भैँसी र गोरुलाई निकै कठिन छ । घरबाहिर गएर पशुधनको लागि हरियो घाँस खोज्नु सबैभन्दा कठिन काम हुन गएको छ । घरमा बाख्राजस्ता साना पशुलाई चिसोबाट जोगाउन निकै समस्या हुन्छ । यसैले जाडो महिनामा कतिपय बाख्रालाई पखाला लगाउने गरेको पाइन्छ । जाडोको दिनमा मानिसलाई जसरी कठिन हुन्छ, पशुधनलाई झन बढी अप्ठ्यारो हुने हुन्छ । यसकारण शीतलहर खासै फाइदाजनक हुँदैन । बरु जति धेरै जाडो बढ्यो, उति धेरै खेतीहरहरु खुसी हुन्छन् र शीतलहरुले भने क्षणिक खुसी दिएपछि अन्ततः किसान, तिनको परिवार, पशुधन तथा बालीनाली सबैको चिन्ता नै दिने गरेको हुन्छ । शीतलहर नहुँदा खेतीहरुका अगाडि अनेक उपाय हुन्छन् तर शीतलहर चलेर निरन्तर बढ्दै गएपछि किसान सबैतिरबाट समस्यामा पर्न थाल्छन् ।

जाडो हरेक वर्ष आउनु प्राकृतिक नियम हो । हरेक वर्ष अहिलेको समयमा जाडो नै हुने गरेको छ । र, शायदै कुनै वर्ष होला कि जाडोको समयमा बिल्कुलै पानी परेको छैन । यद्यपि जाडोमा खेत ढुबाउने गरी र बाढी आउने गरी पानी पर्दैन । तर पनि जाडोले मानिसलाई सताउने गरेको छ, जाडोको वर्षाले पनि सताउने गरेको छ । मानिसका लागि यी सब नियमित आकस्मिकता जस्तै हुन् । यस नियमित आकस्मिकतालाई बुझेर पनि सर्वसाधारणले तयारी गरेका हुन्छन् । भौतिक रुपमा नभए पनि मानसिक रुपमा तयार नै हुन्छन् । जति सकिन्छ त्यति भौतिक तयारी पनि गरेका हुन्छन् । यसलाई स्वाभाविक मान्नु उचित हुन्छ । तर पनि सर्वसाधारण खेतीहर किसानले यस पटक अलिकति छट्पटिएको अवस्थामा पुगे कि कतै जाडो नै हुँदैन कि ? यसपटक, खेतीहर किसानहरुको विचारमा आवश्यकता भन्दा धेरै बढी गर्मी महसुस भयो जतिखेर जाडो हुनुपर्ने थियो । आवश्यक मात्रामा जाडोको अनुभूति नै भएन । यद्यपि खेतीहर किसानहरुले बुझेका छन् कि असार पुरै सुख्खा थियो, आधा साउनसम्म सुख्खाले किसानलाई सताएको थियो । यसले गर्दा जाडोमा पनि केही सुख्खा हुन्छ भन्ने अनुमान थियो । यस वर्ष साउनमा मलिमास परेको हुनाले अलिकति ढिलो गरी वर्षा पनि सुरु हुने र अलिकति ढिलो गरी जाडो पनि सुरु हुने पूर्वानुमान किसानहरुको थियो नै तर पनि जब धान समयमै घरमा भित्र्याए र जब मसुरो सुक्न थाल्यो र गहुँ बालीमा पनि अपेक्षित विकास भएको देखिएन तब सर्वसाधारण खेतीहरुमा एक किसिमको चिन्ताले घेरने सुरु गरिसकेको थियो कि अबको समयमा पनि जाडो भएन भने उत्पादनमा निकै कमी आउने छ । जुन किसानको मसुरो पूरै सुकिसकेको छ, तीमध्ये कतिपयले फेरि डराइ डराइ भए पनि गहुँ खेती गरेका छन् । मसुरो छिटो पाक्ने बाली हो र गहुँ चाहिँ अलिक ढिलो लाग्नेछ जाडो पनि उत्पादनमा खासै असर नपर्ने बाली हो । यसैले मसुरो सुकेको खेतमा कतिपयले गहुँ छरेका छन् तर कतिपयले मसुरोको झैं हालत यदि गहुँको पनि हुन गयो भने मसुरोमा भएको खर्च र गहुँमा पनि हुने खर्च जोड्दा निकै धेरै खर्च हुने तर उत्पादनको भने अनिश्चितता कायम रहने डरले त्यत्तिकै छाडेका छन् ।

सामान्यतया यस मौसममा खेतीहर किसानले एउटाभन्दा बढी बाली लगाउन खोज्दछन् । गहुँको छेउछेउमा तोरी वा आलस पनि मिसाएर छर्दिन्छन् । कथंकदाचित एउटा बाली सखाप हुने भएका अर्को बालीले अलिकति उत्पादन दिन्छ कि भनेर । यसै गरी मसुरोसँगै तोरी वा आलस वा केराउ वा धनिया वा सबै मिसाएर छरेका हुन्छन् । मसुरो मात्र कमैले छर्छन् । यद्यपि मसुरो मात्र छरेकाहरुको बाली नास भयो भने सजिलै अर्को बाली लगाउँछन् तर यदि मसुरोसँगै अन्य बाली पनि मिश्रित बालीको रुपमा लगाएका छन् भने एउटा सुक्दा अर्कोमा अलिकति आशा हुन्छ । बहुबाली भएको खेतमा कुनै एक बाली सप्रिँदा वा अर्को बाली नसप्रिँदा पनि किसानलाई पीर बाँड्ने साधन त्यहाँ बाली हुन जान्छ । फेरि खेतीहर किसानमध्ये अधिकांश विपन्न खेतीहरुले एकैचोटि एकभन्दा बढी बाली किन लगाउँछन् भने आफ्नो दाल, रोटी, तरकारी, अचार, मसला र तेल सबै आफ्नै उत्पादनको उपयोग गर्न सजिलो होओस् । किनभने घरमा खपत हुने खानेकुरा बजारमा किनुपर्दा किसानलाई निकै अप्ठ्यारो हुन्छ । खेतीहर किसानले निकै धेरै मूल्यमा नगद हात परेका हुन्छन् । नगद खर्च गर्न खेतीहर किसान, मजदुरलाई सजिलो हुँदैन । यसै कारण खेतीहरुले सम्भव भएसम्म आफ्नो खेतीको वा बालीको अनुकूल मौसम चाहन्छन् र यसपटक अलिकति बढी प्रतिकूल देखिँदा खेतीहर छटपटिएका हुन् ।

एमालेको प्रस्ताव कांग्रेसद्वारा अस्वीकार

मधेशादि
काठमाडौं ।
राष्ट्रियसभा सदस्य निर्वाचनमा प्रमुख
प्रतिपक्ष पद नेकपा एमालेले
सहकार्यका लागि गरेको प्रस्ताव नेपाली
कांग्रेसले अस्वीकार गरेको छ । सत्ता
गठबन्धन कायम राख्ने आउँदो फागुन २०
गतेदेखि रिक्त हुन लागेका पद गुमाउने
निश्चितजस्तै भएपछि एमालेले सिट

हासिल गर्ने योजना बनाउँदा अस्वीकृत भएको हो । गठबन्धन कायम रहे ५९ सदस्यीय राष्ट्रियसभामा एमाले आठ सिटमा सीमित हुनेछ ।

‘कांग्रेसले गठबन्धन तोड्नेसम्म राष्ट्रियसभा चुनावमा तात्किक फरक पर्ने देखिँदैन । पटकसहयाताकै लागि कांग्रेससँग पटक–पटक भनिरहेका छौं, गठबन्धन तोड्न तयार देखिएको छैन,’

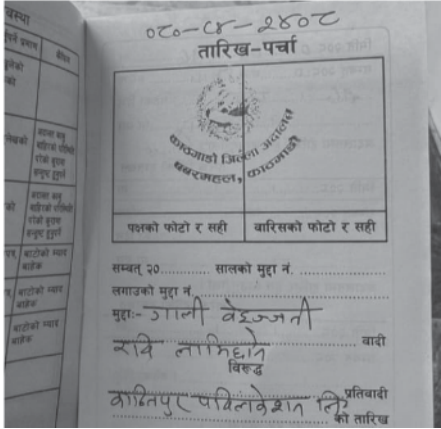
एमालेका एक पदाधिकारीले भने ।
 एमालेले कांग्रेसलाई रिक्त हुन लागेका
 २० मध्ये १३ सिट आफैँ राख्न प्रस्ताव
 गरेको छ । उसले एक
 मनोनीतसहितका २० मध्ये सात सिटमा
 एमालेको उम्मेदवारी रहने गरी प्रस्ताव
 पठाएको थियो । तर, प्रस्तावमा कांग्रेस
 सभापति शेरबहादुर देउवा सहमत
 देखिएका छैनन् ।

राष्ट्रियसभामा फागुन २० देखि २० जनाको ६ वर्षे कार्यकाल सकिँदै छ । एमालेबाट राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिना, भैरवसुन्दर श्रेष्ठ, नरपति लुवार, कुमार दसौँदी, दीपा गुरुङ, दिलकुमारी रावल थापा, इन्दु कडियाँरा रामचन्द्र राईको पदावधि सकिँदै छ ।

राष्ट्रपतिबाट मनोनीत एमालेले विमला राई पौड्यालको पदावधि पनि सकिनेछ । त्यो पदमा मन्त्रिपरिषदको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट मनोनीत गरिनेछ । बाँकी ११ पदमा माघ ११ गते निर्वाचन हुँदै छ । निर्वाचनका निम्ति पुस १३ गते उम्देवारी दर्ताको कार्यतालिका छ । एमालेले उमेदवारी सिफारिस गर्न पार्टीको प्रदेश कमिटीलाई बुधबारसम्मको समय दिएको छ ।

एमालेले उमेदवार छान्न सक्ने गठबन्धनको निर्णय पनि कुरिरहेको छ । गठबन्धन दलले भागबन्डा टुंगो लगाएका छैनन् । गठबन्धनमा कुरा नमिलेपछि माल दलहरू सहमतिमा आउने सम्भावना रहेको नेताहरूको आकलन छ ।

कान्तिपुरविरुद्ध रविले हाले
गाली बेइज्जती मुद्दा

मधेशवाङ्मि
वीरगंज ।
राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी
(रास्वपा)का सभापति रवि
लामिछानेले कान्तिपुर
पब्लिकेशनविरुद्ध गाली
बेइज्जती मुद्दा दर्ता गरेका
छन् ।
मंगलबार लामिछानेले
कान्तिपुरविरुद्ध जिल्ला
अदालत काठमाडौँमा मुद्दा
दायर गरेका हुन् । सामाजिक
सञ्जालमार्फत सभापति
लामिछानेले कान्तिपुर
पब्लिकेशनले आफूविरुद्ध
भ्रामक समाचार सामग्री
सम्प्रेषण गरेकोले आफू कानुनी
उपचारमा गएकाे जान्नेएका छन्
। सहकारी संस्थाको रकम

हिनामिना गरेको भनेर
नियोजित रूपमा आफूविरुद्ध
समाचार प्रकाशन गरेको
लामिछानेको भनाइ छ ।
लामिछानेले सहकारीको रकम
हिनामिना सम्बन्धि समाचारमा
आएका कुनै सहकारीको
सञ्चालक, शेयर होल्डर,
बचतकर्ता, सदस्य, लगानीकर्ता,
खातावाल आफू केही पनि
नरहेको उल्लेख गरेका छन् ।
समाचारमा आएका
सहकारीहरूमा आफ्नो नाम
राखिए/देखिए लगायतका
लगायतका अन्य विषयमा समेत
कानुनी परामर्शमा रहेको उनले
भनाइ छन् । 'एउटा योद्धा
लडाइँबाट पिठ्युँ फर्काएर
भाग्दैन । हार जीतको पर्वाह

नगरी उ इमानका साथ
लडिरहन्छ ।' लामिछानेले
सामाजिक सञ्जालमा लेखेका
छन्, 'म आरोप लाग्ने नहुने
मान्छे होइन । तर म
समाचारमा आएका कुनै
सहकारीको सञ्चालक, शेयर
होल्डर, बचतकर्ता, सदस्य,
लगानीकर्ता, खातावाल केही
पनि होइन ।' लोकतन्त्रको
बलियो आधारमध्ये एक, प्रेस
स्वतन्त्रताको पक्षमा आफू
जीवनभर लडिरहने बताउँदै
लामिछानेले भनेका छन्,
'सहकारी पीडितहरूको पीडामा
सदनामा भएका मध्ये सबैभन्दा
दरिलो उभिन सकिँने भने यो
अनुहार लिएर भोट माग्ने
आउँदिनै ।'

**मधेशवाट्टि
विराटनगर ।**

कोशी प्रदेशका पर्यटन, वन तथा वातावरणमन्त्री गणेशप्रसाद उप्रेतीले प्रदेशको नामकरणको विषयमा उत्पन्न विवाद समाधान गर्न सरकार तयार रहेको बताएका छन् । कोशी प्रदेशसभाको मंगलबार बसेको बैठकमा उठेका प्रश्नको जवाफ दिँदै मन्त्री उप्रेतीले प्रदेशको नामकरणको विषयमा उत्पन्न विवाद समाधान गर्न सरकार तयार रहेको बताएका हुन् । विवाद समाधानका लागि पहिचानवादीसँग सरकार वार्ता गर्न तयार रहेको र यसका लागि आवश्यक गृह कार्य भइरहेको उनले बताए । मन्त्री उप्रेतीले जङ्गली हात्तीले गरेको हानी नोक्सानीको क्षतिपूर्तिका लागि बनेको निर्देशिकाअनुसार नै हुने तथा जङ्गली हात्तीबाट नागरिकलाई बच्चाउन अल्पकालीन र दीर्घकालीन उपायबारे छलफल भइरहेको जानकारी दिए । प्रदेशसभा बैठकमा समसामयिक विषयमा प्रदेशसभा सदस्यहरु गीतारानी महतो, बन्धना झँगार, यशोदा कायस्थ, राधाकृष्ण खनाल, सविना बजगाईँ र सुजना राईले

प्रश्न गरेका थिए ।
मौलानाबार्को बैठकबाट
‘स्थानीय सेवाको गठन,
सञ्चालन र सेवाका शर्तहरू
सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको
विधेयक’ सर्वसम्मतिले पारित
भएको छ । कोशी प्रदेशको
प्रदेशसभा नियमावली, २०७४
(पहिलो संशोधनसमेत) को
नियम १०७ बमोजिम
तुर्कमन्ती केदार कार्कीको
मुखबाट आन्तरिक मामिला
तथा कानुनमन्त्री शम्शेर राईले
सो प्रस्ताव सदरमा पेश गरेका
थिए । मन्त्री राईले
विधेयकमाथिको छलफलमा
उठ्का विषयबारे जवाफ दिँदै
उक्त विधेयकले सुशासन र
जनशक्ति परिपुर्ति गर्न
महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने
बताए ।
उनले विधेयकले स्थानीय
तहमा न्याय सम्पादन र सूचना
प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने पनि
मद्दत गर्ने धारणा राखे । न्याय,
प्रशासन तथा विधायन
समितिबाट दुफावार छलफल
काएर आएको सो विधेयकबारे
कोशी प्रदेशसभा सदस्यद्वय
रेवतीराम भण्डारी र प्रदीप
सुनुवारले आफ्नो धारणा
राखेका थिए ।

स्रोत सुनिश्चित र वस्तुगत योजना आवश्यक: मन्त्री

काठमाडौँ । शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री अशोककुमार राईले उपलब्ध हुने सोतको सुनिश्चिताका आधारमा वस्तुगत योजना बनाएर मात्र शैक्षिक कार्यक्रमअघि बढाइए तोकिएको समयमा त्यसको नतिजा प्राप्त गर्न सकिने धारणा राखेका छन् । प्रतिनिधिसभा, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सुचना, प्रविधि समितिको मंगलबार बसेको बैठकमा उनले मुलुकमा आर्थिक अवस्था कमजोर रहेका बेला न्यूनतम खर्चमा आवश्यक संरचना बना निर्माण गर्ने कार्ययोजना अहिलेको आवश्यकता भएको बताए । जाजरकोट भूकम्प प्रभावित क्षेत्रका विद्यालय सञ्चालनमा देखिएका चुनौती तथा सहिद दशरथ चन्द स्वास्थ्य विज्ञान विश्वविद्यालयका सम्बन्धमा उठेका प्रश्न र वास्तविकता जानकारी लिन समितिले आजको बैठकमा मन्त्री राई र सचिवलाई आमन्त्रण गरेको थियो ।

मन्त्री राईले भने, 'शिक्षा क्षेत्रसँग सम्बन्धित सही तथ्य तथाङ्क प्राप्त गर्न सम्भव नरहे र सम्पर्क गर्ने सूचना प्रणालीको विकास गर्दैछु । शिक्षा क्षेत्रमा गणपुर्न काम धेरै छन्, सोतसलान काठ, लगानी न्यून छन् ।' कुल राष्ट्रिय बजेटको २० प्रतिशत शिक्षा क्षेत्रमा विनियोजन

हुनुपुनर् अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता भए पनि चालु आर्थिक वर्षमा ११ दशमलव २७ प्रतिशत विनियोजन भएको छ । राज्यले शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी बढाउनुपर्छ भन्ने मन्त्री राईको भनाइ थियो । शिक्षा मन्त्रालयका सचिव सुरेश अधिकारीले विसं २०७२ र भूकम्पपछि कुन ठाउँमा कस्तो संचना बनाउनुपर्छ भन्ने आधारमा जाजरकोट रकुम र बाजुरामा ढाँचामा अप्ठिरो बढाउने भन्ने योजना रहेको जानकारी दिए । उनले भने, 'त्यसैका आधारमा भूकम्प प्रभावित जिल्लाका विद्यालय निर्माण र पुनःनिर्माणका लागि अहिलेको मूल्यावृद्धिलाई हेर्दा छ अर्ब ८४ करोड रूपैयाँ लाग्ने अनुमान छ ।' भूकम्प प्रभावित

जिल्लाका भवन भर्खरैदा करिब दुई अर्ब नौ करोड रुपैयाँ बराबरको भौतिक क्षति भएको बैठकमा उक्त जानकारी दिए । जाजरकोट भूकम्पबाट त्यस जिल्लाका पूर्णरूपमा तीन सय नौ विद्यालय भवन पूर्णक्षति भएको छ भने सात सय ५१ मा आंशिक क्षति भएको छ । आंशिक क्षति भएका भनिएका विद्यालयको पनि पूर्णरूपमा प्रबलीकरण गर्नुपर्ने अवस्थाले पूर्ण क्षति बराबरकै लागत लाग्न सक्ने मन्त्रालयले अनुमान गरेको छ । त्यस्तै रुकुम पश्चिममा एक सय पाँच विद्यालय पूर्ण क्षति भएको छ भने चार सय ७४ क्षति आंशिक भएको छ । बझाङ भूकम्पबाट त्यहाँ छ विद्यालय भवनमा पूर्ण क्षति

मएको थियो भने ३७ वटा मा
आंशिक क्षति पुगेको सो अवसरमा
जानकारी दिइयो । त्यसैगरी
बनाजुरामा ५६ वटा विद्यालयमा
आंशिक क्षति भएको थियो ।
भूकम्पछि केही समय विद्यालय
सञ्चालन हुन नसकेको तथा हाल
अस्थायी विद्यालय खडा गरी पढाइ
सञ्चालनमा ल्याइएको सचिव
अधिकारीले बताए ।
जाजरकोटमा दुई ९३ वटा संरचना
बनाइएको पनि जानकारी दिइयो ।
सरकारले भूकम्प प्रभावित
जिल्लामा २० हजार
बालबालिकालाई पुग्ने पाठ्यपुस्तक
छपाइ गरी पुनः उपलब्ध गराएको
छ । नेपालको शिक्षा क्षेत्रको
विकासमा राम्रै योगदान गरिरहेका
विभिन्न आठ दातु निकाय

विद्यालयकेन्द्रित कार्यक्रम
सहभागी विद्यालय पुनःनिर्माण गर्न सहयोग चवन प्राप्त भइरहेको बताइएको छ ।
जापान अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग नियोग (जाइका) र एसियाली विकास बैंकले अनुदानका लागि दिएको ७५ करोड रुपैयाँ बाँकी बजेट विद्यालयको पुनःनिर्माणका लागि खर्च गर्ने भन्ने प्रस्ताव अर्थ मन्त्रालयमा पठाइ सकेएको पनि जानकारीमा छ । दातृ निकायबाट ऋणवापत प्राप्त अर्को डेढ अर्ब रुपैयाँ पनि यसमा खर्च गर्ने कि नगर्ने भन्नेमो निर्णय हुन बाँकी छ । विद्यालय पुनःनिर्माण गर्न सकिने करिब साढे तीन अर्ब रुपैयाँको सुनिश्चिता आफैँसँग रहेको पनि सचिवका सदस्यकारीले बताए ।
बैठकमा सदस्यले विद्यालय मन्त्रालयसँग शीर्षक नखुलाइएका रकम र भूकम्पबाट प्रभावित विद्यार्थीको संख्याको विवरण माग गरे । उनीहरूले कैलासीमा प्रारम्भमा गेटा मेडिकल, त्यसपछि प्रतिष्ठान, र अस्पताल हुँदै अहिले विश्वविद्यालय स्थापनाको विषय ओटेकाले सो सम्बन्धमा स्पष्ट पार्न आग्रह गरेका थिए । सरकारको कैलासीमा विश्वविद्यालयका भौतिक संरचनाबाट कलेज पूर्वाधार निर्माण विकास समितिबाट साना र ठूला गरी ५३ संरचना निर्माण गरिसकेको छ ।

शैक्षिक नीति र पाठ्यक्रममा रूपान्तरण

जरूरी छः प्रधानमन्त्री

रासस
काठमाडौँ ।

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले मुलुकको शिक्षा क्षेत्रको सुधारका लागि शैक्षिक नीति, पाठ्यक्रम र संरचनामा रूपान्तरण जरूरी भएको बताएका छन् ।

मंगलबार काठमाडौँमा आयोजित एकुण्डेशन समित (शैक्षिक बज्र) समारोहलाई सम्बोधन गर्दै उनले शिक्षा क्षेत्रको सुधारका लागि सरकार लागिपरेको बताए । उनले भने, 'नेपालको उच्च शिक्षाले भूमण्डलीकरणको वैश्विक समस्याको सामना गरिरहेको सन्दर्भमा यस्ता कार्यक्रम विचार मन्थनका दृष्टिले माल नभएर विश्वभरिका अनुभवको आलोकमा हाम्रो आफ्नो विधिष्टा र मौलिकतासहित नीति निर्माणका निम्ति समेत गुणात्मक योगदान दिन सक्दछन् ।'

शिक्षालगायत राष्ट्रिय जीवनका अधिकांश क्षेत्रमा भूमण्डलीकरणको प्रभाव परिरहेको उनको भनाइ छ । प्रधानमन्त्रीले दाहालले भने, 'भूमण्डलीकरणको प्रत्यक्ष प्रभाव विश्वभरि परिरहेको छ, त्यसमध्ये पनि नेपाल जस्ता विकासशील देशहरूमा यसको बहुआयमिक प्रभाव चुनौतीकै रूपमा विद्यमान छ । यसले साना, स्वतन्त्र र स्वाधीन देशहरूको अर्थतन्त्र, शिक्षा, मनोविज्ञान र सामाजिक संरचनामा नै काफी हदसम्म

हेरफेर ल्याएको छ । यो तथ्यलाई गहिरो गरी विचार गर्ने र त्यसका आधारमा हाम्रो शैक्षिक नीति, पाठ्यक्रम र संरचनामा परिवर्तन गरेर सच हामीले यो चुनौतीलाई छिचोल्न सक्छौं ।’

पछिल्लोसमय नयाँ पुस्तामा देशको शिक्षा गुणस्तरीय छैन, त्यसले विश्वबजारमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्दैन भनेर नकारात्मक भाष्यको विकास हुँदै गएको र त्यसको प्रत्यक्ष प्रभाव बौद्धिक जनशक्तिको पलायनका रुपमा अभिव्यक्त भइरहेको जनाउँदै प्रधानमन्त्रीले त्यसो भाष्यलाई निरुत्साहित गर्नुपर्नेमा जोड

दिए । रोजगारीका अवसर
 प्राप्त गरेका नि वैदेश पलायन
 हुनु चिन्ताको विषय भएको
 प्रधानमन्त्रीको भनाइ छ ।
 उनले भने, 'उत्पादकत्वमा
 कमि, बेरोजगारी लगायतका
 कारण देशभित्र भविष्य नदोस्ने
 बाध्यतात्मक परिस्थिति एक
 ठाउँमा छ ।
 तर देशभित्रै रोजगारीको
 अवसर प्राप्त गरेका र
 सामाजिक रुपमा समेत
 प्रतिष्ठित व्यक्तित्ता समेत
 सम्पत्ति आर्जनको मोह
 अनपेक्षित रुपमा बढ्दै गएको
 छ । यो चाहिँ हाम्रा निम्ति
 साँच्चिकै चुनौतीको विषय हो ।'

राष्ट्रियसभा निर्वाचनबारे कांग्रेस र माओवादीबीच छलफल

मधेशहट्टि
काठमाडौँ ।
नेपाली कांग्रेस र नेकपा
(माओवादी केन्द्र) का शीर्ष
नेताबीच आसन्न राष्ट्रियसभा
सदस्य निर्वाचन सम्बन्धमा
छलफल भएको छ ।
प्रधानमन्त्री निवास
बालुवाटारमा मंगलबार
प्रधानमन्त्री एवं नेकपा
माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष
पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड',

कांग्रेस सभापति एवं
पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर
देउवालागायत शीर्ष नेताहरुबीच
राष्ट्रियसभा सदस्य निर्वाचनका
सम्बन्धमा छलफल भएको हो ।
कांग्रेस प्रमुख सचेतक रमेश
लेखकका अनुसार पहिलो
चरणमा गठबन्धनका दुई
दलबीच राष्ट्रियसभा सदस्य
निर्वाचनलगायत समसामयिक
विषयमा छलफल भएको र
त्यसपछि गठबन्धनका अन्य

दलसँग पनि छलफल हुने छन् । कार्यक्रममा कांग्रेसका उपसभापति एवं उपप्रधानमन्त्री पूर्णबहादुर खड्का महामन्त्री गगनकुमार थापा, प्रमुख सचेतक लेखक र माओवादीका तर्फबाट वरिष्ठ उपाध्यक्ष एवं उपप्रधानमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठलगायत नेताहरु सहभागी थिए । राष्ट्रियसभा सदस्यको निर्वाचन आगामी माघ ११ गते हुँदैछ ।

रानी जमरा कुलरिया आयोजनाः सिँचाइसँगै बल्यो बिजुली

रासस काठमाडौँ । कैलालीको सम्मफाँट । चित्ताआकर्षक कर्णाली चिसापानीको पुल । निरन्तर बगिरहेको कर्णाली नदीको पनि नेपालको सबैभन्दा लामो नदीको आफ्नै विशेषता छ । त्यही पुलको पश्चिम कुनामा एउटा बाँध छ ।सोही नदीमा अनेकन नामबाट परम्परागत रुपमा नै सिँचाइ उपलब्ध हुँदै आएको थियो । आर्थिक वर्ष २०६६÷६७ मा परम्परागत सिँचाइलाई आधुनिकीकरण गर्ने काम सुरु भयो । अनि नाम दिइयो– रानीजमरा कुलरिया सिँचाइ आयोजना । सिँचाइ प्रणाली स्थानीय किसानले नै निर्माण गरेर व्यवस्थापनसमेत हुँदै आएको सबैभन्दा ठूलो मध्येको एक हो । प्रणालीको स्रोत कर्णाली नदीको पश्चिम भङ्गालो झरही नाला हो । स्थानीयवासीका अनुसार प्रणालीको निर्माण करिब एक सय २० वर्षभन्दा पहिले नै भएको हो । ऐतिहासिक महत्त्व बोकेको आयोजनाले कैलालीका समथर फाँटको सिँचाइ मात्तै गरेको छैन, तराईमा पहिलो पटक बिजुलीसमेत उत्पादन गरेको छ । विगतमा टीकापुर नगरपालिका, लम्की चुहा नगरपालिका र जानकी गाउँपालिकाको करिब ११ हजार हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा उपलब्ध गराउँदै आएको थियो । आधुनिक सिँचाइ प्रणालीको विकासपछि ३८ हजार तीन सय हेक्टर क्षेत्रफलमा सिँचाइ सुविधा पुग्नेछ । रानीजमरा कुलरिया सिँचाइ मूल उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष कुमारराज शाहीका अनुसार परम्परागत सिँचाइ प्रणालीलाई नै आधुनिक प्रणालीले अनुसरण गरेको छ । यसले इतिहासको सम्मान गर्दै

आधुनिकताको खोजी गरेको छ । आयोजनास्थलको स्थलगत निरीक्षणमा पुगेका ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री शक्तिबहादुर बस्नेत, सिँचाइ सचिव सुशीलचन्द्र तिवारी र जलस्रोत तथा सिँचाइ विभागका महानिर्देशक चूणबहादुर ओलीसमक्ष शाहीले भने, ‘पानीको उचित व्यवस्थापन गरिदिन अनुरोध छ । आयोजनाले सिँचाइ मात्तै नभई बिजुली पनि उत्पादन गरेकाले त्यसबाट स्थानीय उपभोक्ताले बढी लाभ पाउनुपर्छ भन्ने हाम्रो माग छ ।’ आफ्ना माग सुनाउन भेला भएका स्थानीयवासिले कर्णाली नदीले दिने दुःखको इतिवृत्त पनि सुनाए । उनीहरूले बलियो तटबन्धको मागसमेत राखे । नदी उकास गरेर खेतमा बगेको खोलालाई तह लगाइदिन पनि अनुरोध गरे । अध्यक्ष शाहीले आयोजनाको सञ्चालन, व्यवस्थापन स्थानीय उपभोक्ताले गर्ने भएकाले सरकारले कुनै चिन्ता नलिनसमेत अनुरोध गरे । यद्यपि, उनले निर्माण व्यवसायीले अझै पूर्ण काम सम्पन्न नगरेकामा गुनासो पनि गरे । आयोजनाको रानी र जमराको काम सम्पन्न भएको छ । विश्व बैङ्कको सहयोगमा सिँचाइ प्रणालीको आधुनिकीकरणतर्फको प्रथम चरणको काम पूरा भएको छ । दोस्रो चरणको काम चालु आवमा सम्पन्न हुने लक्ष्यका साथ काम भइरहेको छ । किसान निर्मित तथा व्यवस्थित सिँचाइ प्रणालीलाई सञ्चालन गर्न किसानले प्रत्येक वर्ष कर्णाली नदीमा (झरही नाला) मा स्थानीय झारपात ढुङ्गा आदि जस्ता उपलब्ध सामग्रीको प्रयोग गरी तीन वटा अलग–अलग स्थानमा अस्थायी बाँध बनाउँथे । नदीको बगरमा कुलो खनेर आ–आफ्नो

आयोजनाले बिजुली उत्पादन गरेको छ । गत मङ्सिरको अन्तिम सातादेखि आयोजनाले परीक्षण उत्पादन थालेको हो ।नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङका अनुसार प्राधिकरणका प्राविधिकको उपस्थितिमा आवश्यक परीक्षण भइसकेको छ । व्यावसायिक उत्पादन छिट्टै सुरु गर्ने तयारी छ । त्यसका लागि केही प्राविधिक निर्णय आवश्यक छ ।आयोजनाका सिनियर डिभिजनल इन्जिनीयर टोपबहादुर खत्रीले गत मङ्सिर अन्तिमदेखि चार दशमलब ७१ मेगावाट विद्युत् उत्पादन सुरु गरेको जानकारी दिए । सिँचाइ आयोजना भए पनि परियोजनामा बिजुलीसमेत उत्पादन भएपछि स्थानीय र सम्बद्ध आयोजनाका अधिकारीलाई पनि खुसी तुल्याएको छ । तराई क्षेत्रमा पनि आठ मिटर बराबरको हेड (उचाइ) प्राप्त भएपछि बिजुली उत्पादनको लक्ष्य राखिएको जलस्रोत तथा सिँचाइ विभागका महानिर्देशक ओलीको भनाइ छ ।सिँचाइ नहरमा पानी उपलब्ध हुँदा बिजुली पनि उत्पादन हुन्छ । बत्ती बाल्न सुरु गरिएको छ । राष्ट्रिय प्रसारण प्रणालीमा जोडनका लागि आफूले आवश्यक निर्देशन दिइसकेको प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक घिसिङको भनाइ छ । उत्पादित बिजुली र आयोजना सञ्चालनको आवश्यक ढाँचा भने तय हुन सकेको छैन । सिँचाइसँगै बिजुली पनि उत्पादन सुरु भएकाले के कसरी सञ्चालन गर्ने, त्यसबाट प्राप्त हुने आम्दानीको बाँडफाट कसरी गर्ने भन्ने बारेमा आवश्यक निर्णय हुनु जरुरी छ । सञ्चालन मोडालिटी नभएकाले ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयले त्यसको आवश्यक तयारी गरिरहेको छ । प्राधिकरणले विद्युत् खरिद सम्झौताका अलावा त्यसबाट प्राप्त हुने आम्दानीको विन्यासका बारेमा छिट्टै निर्णय हुने विश्वास व्यक्त गरेको छ । विभागले आफ्नो आयोजना भएकाले आफूहरूले नै सञ्चालन गर्ने बताउँदै आएको छ । ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री बस्नेतले यसबारेमा छिट्टै निर्णय

हुने स्थानीयवासीलाई समेत आश्वासत बनाएका छन् । मन्त्री बस्नेतले आयोजनास्थलमा नै बिजुली उत्पादनको अवस्थाका बारेमासमेत यही पुस १० गते जानकारी लिएका थिए । सिँचाइ आयोजनामा बिजुली बाल्न खासमा सजिलो काम थिएन । अनेकन प्राविधिक जटिलता पनि आइपर्ये । बिजुली उत्पादनका लागि स्वदेशी तथा भारतीय प्राविधिकले नियमित काम गरे । आयोजनाको कूल लागत २७ अर्ब ७० करोड रुपैयाँ बराबर छ । हाल आयोजनको भौतिक प्रगति ६८ प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ६६ प्रतिशत बराबर छ ।जलस्रोत तथा सिँचाइ विभागका महानिर्देशक ओलीका अनुसार आयोजनाको साइड इन्टेकमा गेट अटोमेसनसहित मूल नहर निर्माण पूरा भएको छ । बालुवा थिम्‍याउने पोखरी निर्माण पूरा भएको छ । मूल नहरमा गेट जडान, एक ४४ किलोमिटर लामो लम्की शाखा नहर परीक्षण सम्पन्न भइसकेको छ । सयाली विकास बैंकले अनुदानका लागि दिएको ७५ करोड रुपैयाँ बाँकी बजेट विद्यालयको पुनःनिर्माणका लागि खर्च गरौं भन्ने प्रस्ताव अर्थ मन्त्रालयमा पठाइ सकिएको पनि जानकारी दिए । दातृ निकायबाट ऋणवापत प्राप्त अर्को डेढ अर्ब रुपैयाँ पनि यसमा खर्च गर्ने कि नगर्ने भन्ने निर्णय हुन बाँकी छ । विद्यालय पुनःनिर्माण गर्न सकिने करिब साढे तीन अर्ब रुपैयाँको सुनिश्चिता आफैँसँग रहेको पनि सचिव अधिकारीले बताए । बैठकमा सदस्यले शिक्षा मन्त्रालयसँग शीर्षक नखुलाइएका रकम र भूकम्पबाट प्रभावित विद्यार्थीको संख्याको विवरण माग गरे । उनीहरूले कैलालीमा प्रारम्भमा गेटा मेडिकल, त्यसपछि प्रतिष्ठान, र अस्पताल हुँदै अहिले विश्वविद्यालय स्थापनाको विषय उठेकाले सो सम्बन्धमा स्पष्ट पार्न आग्रह गरेका थिए । सरकारको कैलालीमा विश्वविद्यालयका भौतिक संरचनातर्फ कलेज पूर्वाधार निर्माण विकास समितिबाट साना र ठूला गरी ५३ संरचना निर्माण गरिसकेको छ । त्यसका लागि करिब छ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी लगानी भइरहेको छ ।

तीन बीमा कम्पनी प्राधिकरणको कारबाहीमा

मधेशहट्टि वीरगंज ।

बीमा प्राधिकरणको पुस ६ गते बसेको सञ्चालक समितिको बैठकले तीन वटा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूलाई नगद जरिवाना लगाएको छ ।

आइजिआई ग्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स, युनाइटेड अजोड र राष्ट्रिय बीमा कम्पनीलाई २–२ लाखको दरमा नगद जरिवाना गरिएको हो ।

प्राधिकरणले गरेको स्थलगत निरीक्षणका क्रममा यथेष्ट उधारी बीमा गराएको, रेट परेपछि स्पष्टीकरण सोधिएको थियो ।

चित्त बुझ्दो स्पष्टीकरण प्राप्त

नभएपछि प्राधिकरणले नगद जरिवाना गरेको हो ।

स्थलगत निरीक्षणका क्रममा अधिकांश बीमा कम्पनीहरूले उधारी बीमा गराएको, रेट कटिड गरेको, सम्पत्ति शुद्धीकरणमा ध्यान नदिएको, दाबी भुक्तानीमा बीमितलाई

दुःख दिएको लगायत देखिएको थियो ।

चालु आर्थिक वर्षको साउनदेखि कात्तिकसम्म भएको स्थलगत सुपरिवेक्षणको आधारमा ४ वटा कम्पनीलाई कारबाही भएको छ ।

नेपाल बीमा प्राधिकरण

नभएपछि प्राधिकरणले नगद जरिवाना गरेको हो ।

सर्वोत्तम सिमेन्टले आईपीओ निष्काशन गर्दै

मधेशहट्टि वीरगंज । सर्वोत्तम सिमेन्ट लिमिटेडले यही पुस २५ गतेदेखि आईपीओ निष्कासन गर्ने भएको छ ।कम्पनीले वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपाली र उद्योग तथा खानी उत्खनन् प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाहरूका लागि आईपीओ निष्कासन गर्ने भएको हो । कम्पनीले २ लाख ६७ हजार किता साधारण शेयर नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट श्रम स्वीकृती प्राप्त गरी वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपालीहरूका लागि निष्कासन गर्न लागेको छ । यस आईपीओमा लगानीकर्ताले प्रतिकिता ३६० रुपैयाँ ९० पैसाका दरले आवेदन दिनु पर्नेछ । आवेदकले न्यूनतम ५०

जापान एयरलाइन्समा आगलागी यात्रु र चालकदलका सबै सकुशल

सिन्हा टोकियो । जापान एयरलाइन्सको विमान मंगलवार साँझ टोकियोको हानेडा विमानस्थलको धावनमार्गमा अवतरणका क्रममा आगलागी भएको छ । बीबीसीले त्यहाँको स्थानीय सञ्चारमाध्यम एनएचकेको हवाला दिँदै विमानको इयालबाट र त्यसको मुनि आगो निस्किरहेको बताएको छ । धावनमार्ग पनि आगोले उज्यालो देखिएको थियो । सपोरोबाट उडेको विमान तटरक्षकको विमानसँग ठोक्किएको त्यहाँका अधिकारीहरूलाई उद्भूत गर्दै एनएचके ले जनाएको बीबीसीले समाचार प्रकाशित गरेको छ । विमानमा रहेका सबै ३७९ यात्रु

र चालक दलका सदस्यलाई बाहिर निकालिएको छ । ‘हामी क्षतिको मूल्याङ्कन गरिरहेका छौं,’ एयरलाइन्सका एक अधिकारीले भने ।जापान एयरलाइन्सको फ्लाइट ५१६ को विमान स्थानीय समय ४ बजे नयाँ चितोसे विमानस्थलबाट प्रस्थान गरेको थियो र ५ बजेर ४० मिनेटमा हानेडामा अवतरण गर्ने तालिका थियो ।

मेस्सीको सन्यासपछि १० नम्बर जर्सीको पनि बिदाइ !

एजेन्सी वीरगंज । अर्जेन्टिना फुटबल महासंघले आफ्ना स्टार खेलाडी लियोनल मेस्सीको सन्यास लगत्तै उनले प्रयोग गर्ने १० नम्बर जर्सीलाई पनि बिदाइ गर्ने भएको छ । अर्थात्, मेस्सीको सन्यासपछि अर्जेन्टिनाको राष्ट्रिय फुटबल टोलीमा कुनै पनि खेलाडीले १०

नम्बरको जर्सी प्रयोग गर्न पाउने छैनन् ।समकालीन विश्व फुटबलका महान् खेलाडी मेस्सीको सम्मानमा यस्तो निर्णय लिइएको अर्जेन्टिना फुटबल महासंघले जनाएको छ । अर्जेन्टिनी फुटबलमा मेस्सीभन्दा अगाडि महान् खेलाडी डिएगो म्याराडोनाले १० नम्बरको जर्सी प्रयोग गर्थे । मेस्सीको कप्तानमा

अर्जेन्टिनाले कतार विश्वकपको उपाधि जितेको थियो । ३६ वर्षीय मेस्सीले अर्जेन्टिनाका लागि हालसम्म एक सय ८० खेल खेल्दै एक सय ६ गोल गरिसकेका छन् ।अहिले पनि मेस्सीसक्रिय खेल जीवनमा छन् । मेस्सी हाल अमेरिकी क्लब इन्टर मियामीबाट व्यावसायिक फुटबल खेल्छन् ।

भारत पाकिस्तानसँग आतङ्कवादका विषयमा सम्झौता गर्न इच्छुक छैनः भारतीय विदेशमन्त्री

एएनआई नयाँ दिल्ली । पाकिस्तानको सीमापार नीतिलाई भारतले अप्रासङ्गिक बनाएको छ । भारतीय विदेशमन्त्री जयशंकरले आतङ्कवादको अभ्यासलाई वैध मानिएका शर्तहरूमा भारतले सम्झौता नगर्ने बताएका छन् । विदेश मन्त्री जयशंकरले भारत पाकिस्तानसँग सम्झौता गर्न इच्छुक नरहेको बताउदै आतङ्क र शत्रुतामुक्त वातावरण बनाउनु पर्ने उल्लेख गरेका छन् । पाकिस्तानसँगको मोदी सरकारको दृष्टिकोणलाई उल्लेख गर्दै उनले सीमापार आतङ्कवादलाई नसहने बताएका छन् । पाकिस्तानले दशकौ अघिदेखि भारतलाई टेबुलमा ल्याउन सीमापार आतङ्कवादको प्रयोग गरेको बताउदै आफूहरूले त्यस्ता विषय अप्रासङ्गिक बनाएको बताएका छन् । पाकिस्तान आफ्नो नजिकको छेमेकी भएको स्वीकार गर्दै उनले पाकिस्तानले

तयार पारेका शर्तहरूको आधारमा व्यवहार नगर्ने बताए । भारतले गत वर्ष अगस्टमा पाकिस्तानसँगको सम्बन्धलाई सामान्यीकरण बनाउनका लागि आतङ्कवाद र शत्रुतामुक्त वातावरण आवश्यक रहेको बताएको थियो ।मन्त्री जयशंकरले एएनआईसँगको अन्तर्वार्तामा पाकिस्तानको भविष्य पाकिस्तानको आफ्नै कार्य र छनौटबाट निर्धारण हुने भन्दै छिमेकीको हैसियतले आर्थिक समस्याबाट बाहिर निस्कन आवश्यक रहेको बताएका छन् ।

आर्थिक सङ्कटबाट गुज्नेको श्रीलङ्कालाई भारतले गरेको सहयोगको सन्दर्भ उल्लेख गर्दै श्रीलङ्कासँग एकदमै फरक सम्बन्ध भएको बताएका छन् । पाकिस्तानको अवस्था तथा भविष्य धेरै हदसम्म पाकिस्तानकै क्रियाकलापले निर्धारण गर्ने जिकिर गर्दै उनले कोही पनि अचानक कठिन परिस्थितिमा नपुग्ने बताएका छन् । पछिल्लो समयमा घट्टो, विदेशी मुद्रा सञ्चिति, उच्च मुद्रास्फीति तथा मुद्राको तीव्र अवमूल्यन लगायतका आर्थिक कठिनाइसँग

पाकिस्तान जुधिरहेको छ । **कैदीहरूको सूची साटासाट** भारतले सोमबार पाकिस्तानसँग आफ्ना आणविक प्रतिष्ठानहरूको सूची साटासाट गरेको भारतीय विदेश मन्त्रालयले जनाएको छ । भारत र पाकिस्तानले नयाँदिल्ली र इस्लामाबादमा एकैसाथ कूटनीतिक च्यानल मार्फत आणविक प्रतिष्ठान तथा सुविधाहरूको सूची आदानप्रदान गरको विज्ञप्तिमा उल्लेख गरिएको छ । द्विदेशीय सम्झौता अनुसार प्रत्येक वर्षको जनवरीको पहिलो दिन सूची आदानप्रदान गर्ने गरिन्छ । भारत र पाकिस्तानबीच यस्तो सूची आदानप्रदान भएको यो लगातार ३३ औँ शृङ्खला हो । यसै सन्दर्भमा दुवै देशले आ–आफ्नो क्षेत्रका कारागारमा रहेका कैदी तथा माछा मार्ने व्यक्तिहरूको सूची पनि आदानप्रदान गरेको मन्त्रालयको उल्लेख गरेको छ ।

दोस्रो सत्तादेखि अन्तरविद्यालय क्रिकेट प्रतियोगिता

मधेशहट्टि जनकपुरधाम । विद्यार्थीलाई खेलकुदप्रति अभिरुचि जगाउने उद्देश्यले जनकपुरधाममा माघ दोस्रो सात्तादेखि दोस्रो अन्तरविद्यालय टी–२० क्रिकेट प्रतियोगिता हुने भएको छ । प्रतियोगिताबाट स्थानीयस्तरमा खेलाडीको उत्पादन बढाउने उद्देश्यले प्रतियोगिता सुरु गरिएको हो । पहिलोपटकमा विद्यार्थीको उत्साह निकै देखिएपछि त्यसलाई निरन्तरता दिँदै दोश्रोपटक प्रतियोगिता गर्न लागिएको हो । जनकपुर स्पोर्ट्स क्लब र नेपाल भिजनको आयोजनामा माघ १२ गतेदेखि बाह्रबिघा मैदानमा प्रतियोगिता हुनलागेको हो । अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुसार प्रतियोगिता हुने संयोजक अम्भुप्रसाद साहले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार प्रतियोगितामा धनुषाको सरकारी तथा निजी विद्यालयको सहभागिता रहनेछन् । स्थानीयस्तरबाट खेलाडी उत्पादन गर्ने उद्देश्यले प्रत्येक वर्ष प्रतियोगिता गराउन लागिएको उनले बताए । यसले खेल र खेलाडीको विकासमा मद्दत पुग्ने उनको विश्वास छ । प्रतियोगितामा उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्ने खेलाडीको टिम बनाएर नियमित (शनिबार) अभ्यास खेल खेलाइने संयोजक साहले जानकारी दिए । यसअघि भएको प्रतियोगिताबाट छनौट भएका खेलाडी नियमित अभ्यास गरिरहेका छन् । प्रतियोगिताको विजेता–उपविजेता टिमलाई आकर्षक ट्रफी दिइने आयोजक संस्थाका अर्का प्रतिनिधि प्रशान्त कर्णले जानकारी दिए । गतवर्ष यो प्रतियोगिताको उपाधि गोगल प्रसाद उच्च माविले जितेको

थियो । मंगलबार नै धनुषाको क्रिकेट टिम प्रधानमन्त्री कप छनौट प्रतियोगिता खेल्न पर्सा गएको छ । हरिशंकर साहको नेतृत्वमा गएको टिम पहिलो म्याच पर्सासँग खेल्नेछ । उनका अनुसार म्यान अफ द सिरिज, इर्मजिड प्लेयर, बेस्ट बलर–ब्याटस् म्यान–बेस्ट किपर–बेस्ट फिलडर र म्यान अफ दि म्याच दिएर खेलाडीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । प्रतियोगिताको निर्देशक हिरा भगत हुन् । उनी मधेश प्रदेश क्रिकेट संघका निर्वतमान अध्यक्षसमेत हुन् । पछिल्लो समय जनकपुरधाममा पुनः खेल क्रेज बढ्दै गएको छ । नियमित प्रतियोगिता र अभ्यास भइरहेका छन् । अभिभावकको पनि रुची र लगानी बढेको देखिन्छ । तर, सरकारले सन्तोषजनक लगानी नगरेको खेलमा आवद्ध युवाको गुनासो छ ।

संसदमा कानुन बन्ने प्रक्रिया लामो छ

‘स्थानीय तहले कुनै कर्मचारीको सरुवा गर्न वा कर्मचारी चाहियो भनेर केन्द्रमा धाउनुपरेको छ, काम गर्नका लागि कमर्चारी पनि पाएको छैन । प्रदेशमा पनि त्यस्तै हालत छ । तसर्थ थुप्रै कानुन बनाउनुपर्ने छ ।

रामकृष्ण यादव

सांसद, धनुषा क्षेत्र नं–२

- आवश्यक कानुन बन्न नसक्दा प्रदेश र स्थानीय तहमा समस्या
- युवालाई विदेश पलायनबाट रोक्न नसके व्यवस्थामाथि खतरा
- सत्तामा कसरी टिकिराख्ने भन्ने भावनाले सांसद ग्रसित
- विषयवस्तुमा आधारित रहेर सन्दर्भ र यथार्थपरकरूपमा बोल्नुपर्ने सुझाव

मधेशहट्टि जनकपुरधाम । नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य एवं धनुषा क्षेत्र नं २ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्यमा निर्वाचित रामकृष्ण यादवको पनि अन्य सांसदको जस्तै संसद्मा बोलेका विषय कार्यान्वयन नहुने गरेको गुनासो छ । पार्टी र संसदीय क्षेत्रमा लामो अनुभव सँगालेका उनले संसद्को शून्य, विशेष र आकस्मिक समयमा जनताका आवाज उठाउने काममात्र भएको तर कार्यान्वयन पक्ष फितलो रहेको उल्लेख गरे । विसं २०३४ देखि नेपाल विद्यार्थी सङ्घबाट कांग्रेसको राजनीतिमा प्रवेश गरेका उनले सदनमा

उठेका विषय कार्यान्वयनमा सरकारबाट प्रभावकारी भूमिका नदेखिएको बताए । सदनले आवश्यक मात्रमा कानुन बनाउन नसकेको भन्ने सन्दर्भमा उनले भने, ‘संसद्मा कानुन बन्ने प्रक्रिया पनि लामो छ, सरकारले पर्याप्त मात्रामा बिजनेस पनि दिन सकेको छैन, अर्काे कुरा दलहरूबीच सहमति हुन नसक्दा कतिपय संविधानको कार्यान्वयनसँग जोडिएका महत्त्वपूर्ण कानुन बन्न सकेका छैनन्, यससँगै कतिपय अवस्थामा प्रतिपक्षी दलको अवरोधले पनि संसदले सहज रूपमा काम गर्न पाएको हुँदैन ।’ विसं २०४६ र त्यसपछिका लोकतन्त्र तथा गणतन्त्रका लागि भएका आन्दोलनमा लोकतन्त्रका लागि विभिन्न सङ्घर्ष गर्नुका साथै र पटक–पटक जेल परेका उनी कांग्रेसमा क्षेत्रीय सभापति, जिल्ला सचिव, जिल्ला सभापति हुँदै पार्टीको १३औँ महाधिवेशनदेखि हालसम्म केन्द्रीय सदस्य छन् । संसद्मा सङ्घीयता कार्यान्वयनका आवश्यक कानुन बन्न नसक्दा प्रदेश र स्थानीय तहले आवश्यक काम गर्न नसकेको तीनै तहका सरकारबीच आपसी समान्वय पनि हुन नसकेको

सांसद यादवको भनाइ छ । उनले भने, ‘स्थानीय तहले कुनै कर्मचारीको सरुवा गर्न वा कर्मचारी चाहियो भनेर केन्द्रमा धाउनुपरेको छ, काम गर्नका लागि कमर्चारी पनि पाएको छैन । प्रदेशमा पनि त्यस्तै हालत छ । तसर्थ थुप्रै कानुन बनाउनुपर्ने छ । दलहरूबीच सहमति हुन नसक्दा महत्त्वपूर्ण कानुन बन्न सकेका छैनन् ।’ दलहरूबीच सत्ता भएका बेला एकथरि धारणा बनाउने र प्रतिपक्षमा भएका बेला अर्काे विचार बनाउने समस्याका कारण पनि कतिपय अवस्थामा सदनले प्रभावकारी काम गर्न नसकेको अनुभव सांसद यादवले सुनाए । सत्तामा कसरी टिकिराख्ने भन्ने भावनाले संविधान कार्यान्वयनका लागि आवश्यक कानुन बन्न नसकेको र जनताका अपेक्षा पूरा गर्न नसकेको उनको धारणा छ । विसं २०१९ मा धनुषामा जन्मिएका उनले मुलुकका भ्रष्टाचारका प्रकरण र अनियमितताका विषयमा सत्य, तथ्य छानबिन गरी त्यसमा संलग्न दोषीलाई जो–केही भए पनि कारबाहीको दायरामा ल्याउन सबै दल एकजुट हुनुपर्ने सुझाव दिए । साथै उनले भ्रष्टाचार र अनियमितताका सम्बन्धमा

सदनमा उठेका विषयमा सरकार गम्भीर हुनुपर्ने र नियन्त्रणका कडा रूपमा प्रस्तुत हुनुपर्ने बताए । ‘तर विडम्बना संसद्मा कुरा उठ्छ तर समाधानमा एकता हुँदैन, कार्यान्वयनमा उदासिनता देखिन्छ’, सांसद यादवले भने । जनताका अपेक्षाअनुसार विकास निर्माण हुन नसक्दा र रोजगारी दिन नसक्दा युवाहरू कामका लागि विदेशिन बाध्य भएकोप्रति चिन्ता व्यक्त गर्दै उनले यो विषयलाई समयमै समाधान गर्न सकिएन भने अहिलेको राजनीतिक व्यवस्थाको भविष्य नै खतरामा पर्न सक्ने उल्लेख गरे । सांसदको प्रमुख काम कानुन निर्माण भए पनि जनताको अपेक्षा र जनताबीच गरेका वाचा पूरा गर्न पनि सांसदले केही विकास निर्माणका काममा लायुपर्ने बाध्यता रहेको उनको तर्क छ । सांसद यादवले भने, ‘प्रजातान्त्रिक मुलुकमा जनताले आफ्ना प्रतिनिधिबाट विकास निर्माणको अपेक्षा गरेका हुन्छन् । हरेक जनताले आफ्ना जनप्रतिनिधिबाट बाटो, पुल, स्वास्थ्यचौकी, विद्यालय, खानेपानी, सिंचाइको अपेक्षा गरेका हुन्छन्, सरकारले पनि पूरा गर्न सकेको छैन भने सांसद पनि त्यसमा लापरवाह छ । यसलाई

अन्यथा सोच्नु हुँदैन र यस्तो प्रचलन विश्वका धेरै देशमा रहेको छ ।’ सदनमा केही सांसदले सस्तो लोकप्रियताका लागि गर्ने व्यवहार र शब्द चयनका सन्दर्भमा उनले संदनको मर्यादाका लागि सांसदहरूले विषयवस्तुमा आधारित रहेर सन्दर्भ र यथार्थपरकरूपमा बोल्नु पर्ने सुझाव दिए । जनताका प्रतिनिधिको उच्च थलो जनताबाट चुनिएर राष्ट्रको जिम्मेवारीका साथ आएका सांसदले सर्वै संयमित र अनुशासित भएर बोल्नुपर्ने तथा प्रस्तुत हुनुपर्ने उनको सुझाव छ । संसद्को नियमावलीअनुसार अनुशासित भएर अरुलाई मानमर्दन नहुने गरी सदनको मर्यादा कायम राख्नुपर्ने उनले बताए । सांसद यादवले आफू सदनमा सर्वै जिम्मेवारीपूर्वक प्रस्तुत हुने गरेको र जनतासँग गरेका वाचा पूरा गराउन तथा जनजीविकाका सवाल उजागर गर्नमा सर्वै दत्तचित्त भएर लागेको दाबी गरे । तत्कालीन संविधानसभामा धनुषा क्षेत्र नं २ बाट निर्वाचित उनी पहिलो संविधानसभामा हुँदा सार्वजनिक लेखा समितिको सभापति र दोस्रो संविधानसभापछि कृषि विकासमन्त्री भएका थिए ।

ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल

रौतहट

शिलबन्दी बोलपत्र आह्वानको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८०/०९/१७

युन डि पी र विश्व शिक्षाको सहयोग तथा ग्रामीण विकास केन्द्र नेपालद्वारा संचालित महामारी रोकथाम र हरियो पुःन (रिकोभरी) का लागि दुर्गम क्षेत्रका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई सहयोग, (Support to Community Schools in Remote Areas for Pandemic Prevention and Green Recovery) अन्तर्गत विद्यालयहरूको लागि समग्री खरिद गर्नको लागि यस संस्थाले यस जिल्लामा ईशनाथ नगरपालिका, राजपुर न.पा., बौद्धिमाई न.पा. र परोहा नगरपालिकाहरूमा विद्यालयहरूको लागि विभिन्न समग्रीहरू खरिद गर्नुपर्ने भएकोले ईच्छुक आपूर्ती कर्ता/विक्रेताहरूबाट रीतपूर्वक शिलबन्दी बोलपत्र आव्हान गरिन्छ ।

क्र.सं.	बोलपत्र नं.	समाग्रीविवरण	परिमाण	बोलपत्र पेश गर्ने तरिका
१	RDCN-TN2-080/81	फर्निचर उपकरण समाग्रीहरू	बोलपत्र फारममा उल्लेख भए बमोजिम	प्रस्तावनाको सक्कल शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्ने ।
२.		स्वच्छता उपकरण समाग्रीहरू	बोलपत्र फारममा उल्लेख भए बमोजिम	प्रस्तावनाको सक्कल शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्ने ।
३.		शौचालय स्तरोन्नतिको लागि उपकरण सामाग्रीहरू	बोलपत्र फारममा उल्लेख भए बमोजिम	प्रस्तावनाको सक्कल शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्ने ।

- यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले **२१ दिन** भित्र ईच्छुक ईजाजत प्राप्त आपूर्तीकर्ता/विक्रेताले (१) दर्ता प्रमाण पत्र, (२) मु.अ.कर वा पानमा दर्ता भएको प्रमाणपत्र(३) आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपिका साथबोलपत्र फारम पेश गर्न अनुरोध गरिन्छ ।
- बोलपत्र सम्बन्धि फारम र कागजात यस संस्थाको शाखा कार्यालय गौर २ भन्सार रोड रौतहटबाट प्राप्त गर्न सकिन्छ वा bijaysah0786@gmail.com ईमेल मार्फत बोलपत्र सम्बन्धि फारम प्राप्त गर्न सकिन्छ ।
- बोलपत्र सम्बन्धि कागजात(Hard Copy) रीतपूर्वक भरी प्रत्येक पानामा सही छाप गरी शिलबन्दी गरी संस्थाको शाखा गौर स्थित कार्यालयमा मिति अन्तिम मिति **२०८०/१०/०८ गते बेल्की ४ बजे** भित्र बुझाउनु पर्नेछ ।
- बोलपत्र खोल्ने तथा निर्णय गर्ने अधिकार संस्थाको **ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल**निहित हुनेछ ।कुनै वा सबै बोलपत्र, पुरै वा आंशिक रूपमा स्वीकार गर्ने वा नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार**ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल**समितिमा निहित रहने छ ।
- बोलपत्र प्राप्त गर्ने र पेश गर्ने अन्तिम दिन सार्वजनिक विदा परेमा त्यसको भोलिपल्ट कार्यालय खुल्ने दिन माथि उल्लेख गरिएको मिति र समयमा बोलपत्र प्राप्त गर्ने र पेश गर्ने अन्तिम मिति कायम हुनेछ । यस्तो अवस्थामा बोलपत्रको मान्य अवधि भने साविककै मितिदेखि गणना गरिने छ । शिलबन्दी बोल पत्र खोल्ने मिति २०८०।१०।०९ गते विहान ११ बजेदेखि हुनेछ ।
- बोलपत्र सम्बन्धि थप अन्य कुनै जानकारी आवश्यक भएमा यस संस्थाको आर्थिक प्रशासन शाखामा सम्पर्क राख्नु हुन अनुरोध छ वा संस्थाको sahbijayk@gmail.com ईमेलबाट जानकारी प्राप्त गर्न सकिन्छ ।
- यस सूचनामा उल्लेख गरिएका शर्तहरू यसै सूचना बमोजिम र अन्य आवश्यक कुराहरूको हकमा यसै संस्थाको बन्दोबस्ती तथा खरिद नियमावलि २०२३ तथा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

ग्रामीण विकास केन्द्र नेपाल

गौर, रौतहट, मधेशप्रदेश

फोन.नं.९८४५०९७९१७/ ०५५-५२०२४०

पोखरा विमानस्थलबारे पर्यटनमन्त्रीलाई ज्ञापन

मधेशहट्टि

जनकपुरधाम ।

पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण र यसले नेपालको सार्वभौमिकतामा पार्ने सम्भावित खतराबारे अवगत गराउँदै राष्ट्रिय एकता अभियानले संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्री सुदन किरातीलाई ज्ञापन बुझाएको छ । अभियानका केन्द्रीय संयोजक विनय यादव, वरिष्ठ नेता बिपी यादव, महासचिव डा. प्रभात कुशवाहा महिला नेतृ रीता साह, युवा विभाग संयोजक दिवस पटेल, केन्द्रीय सदस्य चन्द्र यदुवंशी, जीवन साह, सुजन यादवलगायतको टोलीले मन्त्री किरातीलाई ज्ञापन बुझाएका हुन् । यस्तो छ ज्ञापन पत्र: चीनले दाबी गरेअनुसार बेल्ट एण्ड रोड इनिशिएटिभ (बिआरआई) ऋण अन्तर्गत निर्माण गरिएको पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको सम्भावित असरप्रति हाम्रो गम्भीर ध्यानकर्षण भएको छ । संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयलाई यसबाट राष्ट्रिय सार्वभौमसत्तामाथि नै उत्पन्न हुनसक्ने संकटलाई बेला मै ध्यानमा राख्दै तत्काल केही पारदर्शी पहल आवश्यक रहेको हाम्रो ठहर छ । सरोकारको कारणहरू:

१. ऋणको जालः श्रीलंकाको हम्बन्टोटा बन्दरगाहको उदाहरणले चिनियाँ ऋणको जाल नेपालका लागि पनि खतरनाक हुन सक्छ भन्ने स्पष्ट चेतवनी दिन्छ । ऋण तिर्न नसकेपछि श्रीलंकाले ९९ वर्षसम्मको लागि सो बन्दरगाहको नियन्त्रण चिनियाँ कम्पनीलाई सुम्पेको थियो । यस्तै अवस्था पोखरा विमानस्थलमा पनि आउन सक्छ, जहाँ नेपालले रणनीतिक रूपले समेत महत्त्वपूर्ण पूर्वाधारमा नियन्त्रण गुमाउन सक्छ । २. अस्पष्ट वित्तीय योजनाः परियोजनाको वित्तिय योजनामा पारदर्शिताको अभाव पनि चिन्ताजनक छ । जनतालाई ऋण सम्झौताको प्रत्येक विवरण, जस्तै कि भुक्तानी तालिका, ब्याज दर र थितो जात्रको अधिकार छ । पारदर्शिता बिना लुकेका दफाहरू वा प्रतिकूल सर्तहरूको जोखिम कायम रहन सक्छ,

जसले नेपालको आर्थिक र रणनीतिक हितलाई हानि पुर्याउन सक्छ । ३. सार्वभौमिकताको चिन्ताः पूर्वाधारका लागि चिनियाँ ऋणमा अत्यधिक निर्भरताले नेपालको दीर्घकालीन रणनीतिक स्वायत्ततालाई कमजोर बनाउँछ । चीनमाथिको बढ्दो निर्भरताले नेपालको स्वदेशी तथा विदेश नीति निर्णयहरूमा चीनलाई अनुचित फाइदा पुर्याउन सक्छ, जसले सार्वभौमसत्ता र स्वाधीनतामा खलल पार्न सक्छ । **सुझावहरूः** यी चिन्ताहरूलाई ध्यानमा राख्दै, हामि मन्त्रालयलाई निम्नलिखित आयहहरू गर्दछौः १. सार्वजनिक खुलासाः पोखरा विमानस्थल ऋण सम्झौताको पूर्ण विवरण तत्काल सार्वजनिक गर्नुहोस् । पारदर्शिताले सार्वजनिक विश्वास निर्माण गर्न र दुरुपयोग रोक मद्दत गर्नेछ । साथै, यस विमानस्थलको निर्माणको क्रम वास्तविक लागत

निकै बढी खर्च, तुलनात्मक रूपमा पनि पोखरा बिमानस्थलल भैरहवा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलभन्दा निकै महङ्गो परेको चेतर्फी प्रश्न उठिरहेको बेला त्यसको निम्नोल्को लागि समेत एक निश्पक्ष छानबिन समिती बनाउन अवस्यक छ । २. वित्तको विविधीकरणः बहुपक्षीय संस्थाहरू, अन्तर्राष्ट्रिय साझेदारी वा स्वदेशी लगानी मार्फत, चिनियाँ ऋणभन्दा बाहिर गएर वित्त पोषणको विविधता बढाउनुहोस् । यसले कुनै एक देशमाथिको निर्भरता घटाउने र रणनीतिक स्वायत्ततालाई बलियो बनाउनेछ । ३. राष्ट्रिय हितलाई प्राथमिकताः सबै पूर्वाधार आयोजनाहरूमा राष्ट्रिय हितलाई उच्च प्राथमिकता दिइयोस । कुनै पनि सम्झौताले नेपालको भौगोलिक अखण्डता, आर्थिक स्वाधीनता वा राजनीतिक निर्णय गर्ने शक्तिमा सम्झौता नगर्ने सुनिश्चित गर्नुहोस् । ४. ऋणलाई अनुदानमा रूपान्तरणः एक असल छिमेकीको नाताले हामी चीनसँग लिएको ऋणलाई अनुदानमा रूपान्तरण गर्न आग्रह गर्नसक्छौ । यसकालाई मन्त्रालयले पढ्ने पनि एक उपयुक्त कदम चाल्ने हाम्रो विश्वास छ, भनिएको छ ।

रुपेश स्वर्णकार हत्या प्रकरणः एघार जनाविरुद्ध अदालतमा अभियोग पत्रदर्ता

मधेशदृष्टि वीरगंज । बाराको कलैया उपमहानगरपालिका ६ निवासी बाल एकता बोर्डिङ

स्कूलका प्रिन्सिपल रुपेश स्वर्णकारको हत्यामा संलग्न रहेको आरोपमा उनकी प्रेमिका भनिएकी राधा गुप्तासहित ११ जनाविरुद्ध

अदालतमा अभियोग पत्र दर्ता भएको छ । जिल्ला अदालत बारामा स्वर्णकारको हत्या आरोपमा ११ जनाविरुद्ध अभियोग पत्र दर्ता भएको

अदालतका सूचना अधिकारी कृष्णप्रसाद दाहालले जानकारी दिनुभयो । सरकारी वकिलको कार्यालयले सोमबार नै अभियोग पत्र दर्ता गराएको तथा उक्त पत्र १९ पृष्ठको रहेको उहाले बताउनुभयो । उनीहरुविरुद्ध संगठित अपराध मुद्दामा कर्तव्य ज्यान, हात हतियार तथा खरखजाना, लागुऔषधलगायतको अभियोग लगाइएको छ । उनकी प्रेमिका भनिएकी राधा गुप्ता, कौशल किशोर यादव, बिगु साह, अरुण यादव, चन्द्रिका यादव, प्रविण साह र सन्तोष प्रसादविरुद्ध अभियोगपत्र दर्ता गराइएको हो । दुई जना अभियुक्तलाई जिल्ला सरकारी वकिल

कार्यालयले हाजिर जवानीमा छोडेको छ भने दुई जना फरार छन् । गत कात्तिक १३ गते कलैयामा दिउँसै गोली प्रहार गरी रुपेश स्वर्णकारको भारतीय सुटरहरुले हत्या गरी फरार भएका थिए । सोही दिन प्रहरीले उनकी प्रेमिकासहित केहीलाई पक्राउ गरेको थियो । तर मुख्य सुटर भनिएका भारत निवासी सुजित सिंह, चन्चल पाण्डेसहित चार जना फरार भएका थिए । सोहीक्रममा केही दिन पहिले बारा प्रहरीले सुजितलाई गोली प्रहार गरी बाराको विश्रामपुर गाउँपालिका वडा नम्बर ३ स्थित नेपाल-भारत सीमानाकाबाट पक्राउ गरेको थियो ।

पर्सागढीले विजयउत्सव महोत्सव मनाउने

मधेशदृष्टि वीरगंज । पर्साको पर्सागढी मन्दिर व्यवस्थापन समितिले यसपालि पनि विजय उत्सव महोत्सव मनाउने निर्णय गरेको छ ।विक्रम सम्बत् १८७१ पौष १९ गते स्थानीय रंजित चौधरीको कुशल युद्ध नीति तथा स्थानीयवासीहरुको सक्रियतामा आधुनिक हतियार बोकेका ब्रिटिश भारतका विशाल सेनालाई पराजित गरेर गोर्खाली सेनाले हासिल गरेको ऐतिहासिक विजयको सम्झनामा विजय महोत्सवको आयोजना गरिने व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष वृजमोहन चौधरीले जानकारी दिए । पर्सागढी नगरपालिकाको पनि आर्थिक सहयोग, नेपाली सेनाको सहभागिता तथा स्थानीयको सहभागितामा पर्सागढी मन्दिर व्यवस्थापन समितिले २१० औं विजय महोत्सव आयोजना गर्न

लागेको मंगलबार पत्कार सम्मेलन आयोजना गरी जानकारी गराइएको हो । नेपाली सेनाको एकीकरण मार्ग कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै पर्सागढी विजय महोत्सव कार्यक्रम पर्सागढी नगरपालिकाको कार्यालय हरपुरमा पुष १९ गते विहान १० बजे मनाइने छ । विभिन्न झाँकी एवम् नेपाली सेनाको टोलीका साथ बाजागाजा सहित हर्षोल्लासका साथ पदयात्रा गर्दै पर्सागढी मन्दिर

परिसरमा पुगी विजय महोत्सव कार्यक्रममा परिणत हुने पर्सागढी नगरपालिकाका प्रमुख गाकर्ण पाठकले बताए ।मन्दिर परिसरमै आयोजित पत्कार सम्मेलनमा पर्सागढी नगरपालिकाका मेयर गोकर्ण पाठक, मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष एवम् पूर्वगाविस अध्यक्ष वृजमोहन चौधरी, स्थानीयवासी तथा विभिन्न संचार माध्यममा आबद्ध पत्रकारहरुको सहभागिता रहेको थियो ।

अमेरिकाबाट पार्सलमा आएको गाँजासहित ३ जना नियन्त्रणमा

मधेशदृष्टि बारा । जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाराले अमेरिकाबाट हुलाकमार्फत आएको लागुऔषध गाँजासहित तीन जनालाई

महानगरपालिका वडा नं. १ टोल सिसवावारी बस्ने २२ वर्षीय नैमोदिन मियाँ, सोही वडाका बजार छपकैया बस्ने वर्ष २७ का जितेन्द्र साह सोनार र सोही स्थानका २२ वर्षीय कृष्णा सराफ रहेका

नियन्त्रणमा लिएको छ । विदेशबाट लागु औषध डिलेभरी हुँदैछ भन्ने सूचनाको आधारमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय बारा र लागु औषध ब्यूरो वीरगंज शाखाबाट खटिएको संयुक्त प्रहरी टोलीले उनीहरुलाई पक्राउ गरेको हो । प्रहरीले मंगलबार दिउँसो ३ बजे कलैया उप-महानगरपालिका वडा नं. १ मोतिबागस्थित जिल्ला हुलाक कार्यालय कलैया नजिकबाट विदेशबाट आएको गाँजाको कार्टुनसहित उनीहरुलाई नियन्त्रणमा लिएको हो । पक्राउ पर्नेमा पर्साको वीरगंज

छन् । उनीहरुलाई पपकर्न मिक्स ट्रियो लेखिएको रातो रंगको टिनको डब्बा भित्र गाँजा तीन प्याकेट, ओल्ड फ्यासन्ड ओट्स लेखिएको डब्बा भित्र गाँजा १ प्याकेट र क्लिक ओट्स लेखिएको डब्बा भित्र गाँजा १ प्याकेट गरी जम्मा लागु औषध गाँजा १ किलो १४६ ग्राम बरामद गरिएको बारा प्रहरीले जनाएको छ । उनीहरुलाई नियन्त्रणमा लिई लागु औषध मुद्दा दर्ता गरी बारा जिल्ला अदालत बाट दिन पाँच दिनको म्याद थप गरी थप अनुसन्धान कार्य भई रहेको बारा प्रहरीले जनाएको छ ।

PDF

मधेशदृष्टि

बिहान ५ बजे नै पिडिएफ उपलब्ध

मधेशदृष्टिका प्रिय पाठक, तपाईं इन्टरनेटको पहुँचमा हुनुहुन्छ भने बिहान ५ बजे नै मधेशदृष्टि इन्टरनेटमा पढ्न सक्नुहुनेछ । मधेशदृष्टिको पिडिएफ तपाईंका लागि

www.emadheshdristi.com मा बिहान ५ नबज्दै उपलब्ध छ ।

ब्यवस्था परिवर्तनको लागि जनआन्दोलनमा जोड

मधेशदृष्टि महोत्तरी राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) नेपालका अध्यक्ष कमल थापाले अहिलेको संघीय धर्मनिरपेक्ष गणतान्त्रिक व्यवस्था असफल भएको भन्दै व्यवस्था परिवर्तनको लागि जनआन्दोलनको तयारी गर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन् । मंगलबार महोत्तरीको बर्दिबासमा पार्टीद्वारा आयोजित मधेश प्रदेश स्तरीय प्रशिक्षण कार्यक्रमको उद्घाटन गर्दै थापाले जनताले अहिलेको भ्रष्टतन्त्र र

व्यवस्था परिवर्तन गर्न चाहेको भन्दै अहिलेको लथालिङ्ग भताभुङ्ग व्यवस्थाबाट मुक्ति चाहने हो भने आन्दोलनको विकल्प नभएको बताए । सनातन धर्मसंस्कृति पहिचान सङ्कटमा परेको, मुलुकको आर्थिक अवस्था कमजोर भएको, विदेशी चलखेल र प्रभाव बढेको भन्दै थापाले हिन्दु धर्म माथिको अपमान र धिर्घामिचो सहन गर्न नसकिने बिचार व्यक्त गरे । धर्म परिवर्तनको डढेलोले सिङ्गो मुलुक आक्रान्त रहेको बताउँदै

थापाले आन्दोलनको निमित्त सम्पूर्ण राष्ट्रवादी, प्रजातन्त्रवादी र देशभक्तहरु एक ठाउँमा अभिनुको विकल्प नभएको बताए । कार्यक्रममा बोल्दै पार्टीका उपाध्यक्ष राजिब पराजुलीले राप्रपा नेपालको नीति बिचार उपयुक्त भएको भन्दै संगठन निर्माणमा केन्द्रित हुन सबैमा आग्रह गरे । प्रशिक्षणमा तराई मधेश क्षेत्रका ९ जिल्लाका १७५ जना केन्द्र, जिल्ला, नगरका प्रतिनिधिहरुको सहभागिता रहेको छ ।

कर्मचारीलाई कारबाही माग

मधेशदृष्टि जनकपुरधाम । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका शिक्षा शाखाका कर्मचारीलाई कारबाही माग गरिएको छ । कर्मचारी मेहिलाल यादव र अञ्जु पाण्डेले मंगलबार हिमाली इङ्गलिस बोर्डिङ स्कूलका संस्थापक दीपेन्द्र

साहसँग अभद्र व्यवहार गरेको आरोप लगाउँदै उनीहरुमाथी करबाहीको माग गरिएको हो । यादव र पाण्डेले उपमहानगरपालिकाको कार्यालयमै अपशब्द प्रयोग गरेको प्याब्सन र एनप्याब्सनद्वारा जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

‘शिक्षा शाखाका कर्मचारी यादव र पाण्डेले सबै बोर्डिङ्ग स्कूल अवैध हुनु, सबैलाई जेलमा कोच्छु’ जस्ता अपशब्द प्रयोग गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । प्याब्सन र एनप्याब्सनले कर्मचारीलाई कारबाही नगरिए थप आन्दोलनको चेतावनी दिइएको छ ।

पथलैयामा पटके सेन्टर संचालन

मधेशदृष्टि बारा । पथलैयामा अस्थायी रुट इजाजत शाखा (पटके सेन्टर) संचालनमा आएको छ । पटके सवारीको अनुमति लिन वीरगंज र हेटौडा जानुपर्ने अवस्थालाई अन्त्य गर्दै बारा जिल्ला स्थित यातायात व्यवस्था कार्यालयले पुस १६ गतेदेखि पथलैयामा अस्थायी रुट इजाजत शाखा संचालनमा ल्याएको हो । पथलैयामा संचालनमा आएको पटके सेन्टरलाई उद्घाटन गर्दै मधेश प्रदेश सरकारको श्रम रोजगार तथा यातयात मन्त्री चन्दन सिंहले पथलैयामा रुट इजाजत शाखा संचालनमा आएसँगै अब यातायात व्यवसायीलाई वीरगंज र हेटौडा जानुपर्ने बाध्यता अन्त्य भएको बताए । उनले मधेश प्रदेशको यातायात क्षेत्रमा रहेकाहरुको लागि सुखद पक्ष रहेको भन्दै पटके सेन्टर संचालनबाट पथलैयाबासीहरुको व्यापार क्षेत्रमा पनि मद्दत पुग्ने विश्वास व्यक्त गरे । कलैय उपमहानगरपालिका वडा नं. ३

गंगापुरस्थित मंसिर २५ गते उद्घाटन भई पुस ११ गतेदेखि सेवा संचालन गर्दै आएको यातायात व्यवस्था कार्यालय कलैयाले सवारीहरुको पटके इजाजत लिन वीरगंज हेटौडा जानुपर्ने बाध्यताअन्त्य गरेको छ । पटके सेवा सहज पुर्‍याउने उद्देश्यले पुस १६ गतेदेखि हेटौडा-वीरगंज एवं पूर्व पश्चिम राजमार्गको बीचमा पर्ने पथलैयामा पटके सेन्टर संचालनमा ल्याएको हो । यस कार्यालयबाट पटके सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरु प्रदान गरिने र शाखाबाट २४ औं घण्टा सेवा प्रदान गरिने यातायात व्यवस्था कार्यालय बाराका प्रमुख नवाज

हुसेनले बताए । कार्यक्रममा बोल्दै जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिकाका प्रमुख राजन पौडेलले पथलैयामा अस्थायी रुट इजाजत शाखा (पटके सेन्टर) संचालन हुन सुखद पक्ष रहेको बताए । कार्यक्रममा मधेश प्रदेश सभा सदस्य देवनारायण चौधरी, यातायात व्यवस्था कार्यालय पर्साका प्रमुख उमेश रेग्मी, जनमत पार्टीका पर्सा अध्यक्ष ओमप्रकाश सर्राफ, भिमेश्वर मध्यवर्ती सामुदायिक वनका अध्यक्ष पेश्र मुल्मी, ट्राफिक प्रहरी नायब उपरीक्षक माधव काफ्ले लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

शीतलहर तथा चिसोबाट बच्ने उपायहरु

प्रायः प्रत्येक वर्ष तराई तथा भित्री मधेशका जिल्लाहरुमा जाडोयाममा शीतलहर तथा चिसोको कारण जनजीवन प्रभावित हुने गरेको छ । त्यसैले चिसोबाट बच्न निम्न उपायहरु अपनाउनु हुन सर्वसाधारणमा अनुरोध छ ।

- गोडामाथिदेखि नै बाक्लो तथा न्यानो लुगा लगाउने गरौं ।
- धुम्रपान तथा मद्यपानको सेवन नगरौं ।
- कोठा न्यानो पारौं र पर्याप्त हावा ओहोर-दोहोर हुने व्यवस्था मिलाऔं ।
- बालबालिका, बृद्ध-बृद्धा, गर्भवती तथा दीर्घ रोगीहरुलाई चिसोबाट जोगाऔं ।
- आमामाको दूध खाने बच्चाहरुलाई नियमित रुपमा स्तनपान गराऔं ।
- तातो तथा पोषिलो भोजन पदार्थहरु प्रशस्त सेवन गरौं ।
- स्वास्थ्यसम्बन्धी कुनै समस्या आइपरेमा, ज्वरो आएमा, भाडापखाला लागेमा, दम बढेमा, खोकी लागेमा, छाती ध्यार-ध्यार भएमा वा श्वास फेर्न कठिनाई भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क राखौं ।
- सुत्ने कोठामा आगो, मकल, कोइला बाली भ्याल ढोका बन्द गरेर सुत्नु हुँदैन । जसले गर्दा श्वास फेर्न नसकी निसासिसिएर मृत्युसमेत हुन सक्छ ।
- आगो बालेको ठाउँमा बच्चाहरुलाई एकलै नछोडौं ।

छरछिमेकमा कोही बिरामी परेमा नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा खबर गरौं र यथाशक्य चाँडो आवश्यक उपचारको लागि लैजाऔं ।

वीरगंज महानगरपालिका वडा नं. १५ को कार्यालय